

kohti leikkivää kirkkoa

Pyhän edessä aistit avoimina

05

toimintakertomus

"Körö, körö vauvakirkkoon..."

Sisällys

TOIMINTAKERTOMUS 2005

Jukka Keskitalo	
KRISTILLINEN KASVATUS JA SUKUPOLVIEN KETJU	5
Kalevi Virtanen	
JUHLAVUOSI PÄÄTTYI LAPSELLISESTI	6
1 PÄÄTTYNEISTÄ PROJEKTEISTA SUUNTAAN TULEVAAN	7
Kotikirkkoviikko meni, kirkkopedagogiikka jatkuu	8
Sopuavain vahvisti verkostoja	8
2 PÄÄOSASSA LAPSI JA PERHE	10
Kohti konsultatiivista työtettä	12
Pyhäkoulun kehittäminen jatkui	12
Uusilla ideoilla monimuotoisuutta pyhäkouluun	12
Päiväkerhon sisällön kehittämistyö alulle	12
Myönteistä yhteistyötä päivähoiton kanssa	13
Kristillinen kasvatus osana aamu- ja iltapäivätoimintaa	13
Tavoitteena yhteinen hyvä	13
Karaokella, körötellen ja kansanlauluilla	14
Tyttönä ja poikana kasvaminen uudeksi painopisteeksi	14
3 KOULUTUSTA JA MUITA KOHTAAMISIA	15
Koulutuksen suuntaviivoja	16
Ajankohtaista asiaa ja kollegojen kohtaamista	16
VirsiVisassa 9 000 peruskoululaista	17
Ja laulu raikui	18
Yhdeksän kerran yhdessä jäällä	18
4 VIESTIT VAIKUTTIVAT	19
Lisää voimaa viestintään	20
Pikkuväki työntekijän tukena	20
Lasten pyhäkoulu uusi nimensä	21
Pyhäkoululehdelle tuore ilme	21
Lapsityöstä kirkon muusikoille	22
Jouluseimi myyntiin loppuun	22
Paperilla ja verkossa	22
5 HALLINTOA, TALOUTTA, HENKILÖKUNTAA	23
Jäsenistö ja hallinto	24
Työntekijät	25
Talous	25
6 YHTEYKSIÄ JA YHTEISTYÖTÄ	27
Valtiovalta	28
Kirkkohallitus	28
Muut kirkolliset tahot	29
Muut yhteistyötahot	30
Yhteyksiä ulkomaille	30
7 JOHTOKUNNAN ARVIO	31
Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskusten toiminnasta vuonna 2005	
8 LIITTEET	32
SLK:n työryhmät vuonna 2005	34
Koulutustilastot	36
Tuloslaskelma	40
Tase	42
Tilintarkastuskertomus	44

SLK

on kirkollinen lapsi- ja perhetyön palvelu-, asiantuntija- ja yhteistyöjärjestö

SLK

* kehittää, tukee ja ohjaa seurakuntien lapsi- ja perhetyötä

* osallistuu ja vaikuttaa muuhun työhön lasten ja perheiden hyväksi kirkossa ja yhteiskunnassa

SLK:n

jäseninä ovat lähes kaikki suomenkieliset (427) seurakunnat, ja sen toiminta tavoittaa vuosittain noin 200 000 lasta ja heidän perhettään.

Käytettyjä lyhenteitä:

Kirkkohallituksen yksiköt

KDY Diakonia ja yhteiskuntatyö
KJM Jumalanpalveluselämä ja musiikkitoiminta
KKN Kasvatus ja nuorisotyö
KP Perheasiat
KT Kirkon tiedotuskeskus
KUA Kirkon Ulkomaanapu

Muut

KIRNU Kirkollisten palvelujärjestöjen (NK, PTK, SLK, SLS) ja KKN:n yhteistyöelin
KLNN Kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelukokous
KO Kristillinen Opintokeskus
LK Lasten Keskus Oy
LSKL Lastensuojelun Keskusliitto ry
MLL Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
NK Nuorten Keskus ry
Nuisku Nuorten ihmissuhdetaitojen kurssi
PTK Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus – PTK ry
RAY Raha-automaattiyhdistys
SKUL Suomen Kanttori-urkuriiliitto
SKML Suomen Kirkkomusiikkiliitto
SLal Suomen Lastenhoitoalan liitto ry
SLI Seurakuntaopiston Lapsityön instituutti
SLK Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry
SO Seurakuntaopiston Säätiö
SODIAK Työelämän kehittämispalvelut (Seurakuntaopisto ja DIAK, Järvenpää)
UPI Uskonnonpedagoginen instituutti

Kristillinen kasvatus ja sukupolvien ketju

Kirkon kasvatustyössä on lähdetty perinteisesti siitä, että koti on ensisijainen kristillisen kasvatuksen antaja. Seurakunnan lapsi- ja perhetyön on ajateltu tukevan tätä kotien kristillistä kasvatusta. Ajatus tulee hyvin esille myös kasteen kaavassa olevassa kastekysymyksessä, joka esitetään vanhemmille ja kummeille: "Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että tälle lapselle annetaan kristillinen kasvatus."

Koti ja vanhemmat kummien tukemana ovat siis avainasemassa. Kodin kristillinen kasvatus tapahtuu yhdessä seurakunnan kanssa. Myös koulun uskonnonopetus on perinteisesti tukenut ja antanut tiedollista pohjaa kristillisen uskon sisällöstä.

Seurakuntien kasvatustyössä on kautta aikojen voitu luottaa siihen, että kristillinen perintö siirtyy sukupolvelta toiselle kotiin, seurakunnan ja koulun yhteistyössä. Tänäpäin tämä asiantila ei ole enää itsestäänselvyys. Lienee tosiasia, että suomalaiset vanhemmat, kirkon jäsenetkin, tuntevat itsensä aroiksi kristillisen kasvatuksen antajiksi. Iltarukouksen opettaminen kotona ei ole aina itsestäänselvyys. Kysymys ei ole niinkään asenteellisesta esteestä, vaan käytännön neuvottomuudesta.

Tutkimuksinkin todettu tosiasia on se, että suomalaiset luottavat kirkkoon voimakkaammin kuin tuskin koskaan, mutta samanaikaisesti kristillisen tiedon taso on laskenut.

"...seurakuntien lapsi- ja perhetyöhön kohdistuu uudenlaisia odotuksia.

Koulun uskonnonopetuksessa tapahtuneet heikennykset ovat olleet omiaan pahentamaan tilannetta.

Tässä tilanteessa kirkon ja seurakuntien lapsi- ja perhetyöhön kohdistuu uudenlaisia odotuksia. Sen yhä keskeisemmäksi tehtäväksi on nousemassa kotien ja vanhempien varustaminen ja rohkaiseminen kristillisen kasvatustehtävän hoitamiseen. Tosiasiallisesti kysymys on yhä enemmän myös selkeiden aukkojen paikkaamisesta.

Kaikki tämä vaikuttaa myös lapsi- ja perhetyöntekijöiden koulutukseen. Koska seurakunnan lapsi- ja perhetyötä ei voida enää itsestään selvästi rakentaa kodissa saadun kristillisen tiedon varaan, on työntekijöiden saatava koulutuksessa valmiuksia myös kasvattajien kohtaamiseen ja tukemiseen. Käytännössä tämä merkitsee mm. sitä, että koulutuksessa täytyy korostaa yhä enemmän uskon perusasioiden ja Raamatun kertomusten hallitsemista.

Seurakuntien Lapsityön Keskus on merkittävä kouluttava taho kirkon lapsi- ja perhetyön kentässä. Edellä esitetyt haasteet on otettava huomioon myös SLK:n koulutustoiminnassa.

Jukka Keskitalo
kirkkoherra, teol. tri
SLK:n johtokunnan puheenjohtaja

Juhlavuosi päättyi lapsellisesti

Lapsityössä me olemme jo pitkään tutustuneet lasten kanssa kirkkoon, viettäneet messua ja järjestäneet pääsiäis- ja jouluvaelluksia. Mitä uutta toi 20.–27.11.2005 vietetty Kotikirkkoviikko tähän elävään perinteeseen? Millaista sisältöä sai Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuoden vietto?

Osa meistä lapsityössä toimivista oli jo aiemmin osannut ajatella kirkkoon tutustumista hengellisenä matkana, mutta vasta Kotikirkkoviikon suunnittelussa ja toteutuksessa tämä tuli useimmille todeksi. Kirkko, pyhä tila, ei ole vain menneisyyttä tai historiaa. Se on nykyisyyttä ja polku Jumalan läsnäolon kokemiseen tänään ja huomenna. Astuimme menneisyyden ja historian painottamisesta tähän päivään ja tulevaisuuteen. Kotikirkon historia tuli ihmisen kokoiseksi ja sai ihmisen kasvot.

Osa meistä oli jo tajunnut, että lapsen kokemus Pyhästä voi olla erilainen kuin aikuisen. Nyt löysimme myös muotoja, tapoja ja liikkeitä tuon kokemuksen ilmaisemiseen. Pyhän voi kokea mittaamalla kirkkoa omalla keholla, kuulemalla kaiun toistavan omaa nimeä, kuuntelemalla urkujen ääniä pötköllään penkissä tai silittämällä kädellä alttarikaiteen samettia.

”...lapsen kokemus Pyhästä voi olla erilainen kuin aikuisen.

Jotkut meistä olivat jo aiemmin huomanneet pyytää työtovereita mukaan lasten kirkkoretkille. Niin alkanut yhteistyö syveni Kotikirkkoviikolla ja sai uusia muotoja.

Kirkkopedagogiikan koulutustilaisuuksiin osallistui eri puolilla maata parisentuhatta seurakuntien työntekijää. Kotikirkkoviikko toteutui yli puolessa seurakunnista, ja monissa seurakunnissa kirkkopedagogiikkaa vietiin syksyn aikana muuten eteenpäin.

Tiedottajien arvion mukaan Kotikirkkoviikon saama julkisuus oli samaa luokkaa kuin lapsuuden teesien naulaus vuonna 2003. Se teki seurakuntien lapsi- ja perhetyötä näkyväksi kaikkialla maassa niin paikallislehdissä, maakuntalehdissä kuin valtakunnankin lehdissä. Myös televisio ja radio olivat mukana.

”Kirkon juhlavuosi päättyi lapsellisesti”, uutisoi valtakunnan ykköslehti marraskuussa. Totta! Kotikirkkoviikko oli näkyvin ja laajin osa Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuoden viettoa.

Kalevi Virtanen
SLK:n pääsihteeri

päätyneistä projekteista
suuntaa tulevaan

01

Kirkkopedagogiikan seminaarin pääkouluttajana oli Erika Grünewald Saksasta.

Toimintavuonna valmistui kirkkopedagogiikasta Lasten Keskuksen kustantamana useita materiaaleina: Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla – Kirkkopedagogiikan opas, Mitä kuuluu kotikirkkoon (kouluikäisten tehtäväkirja) sekä Atte ja Anna kotikirkossa (4–8-vuotiaiden oma kirja).

Kotikirkkoviikko meni, kirkkopedagogiikka jatkuu

SLK:ssa ryhdyttiin paneutumaan kirkkopedagogiikkaan syksyllä 2003 käynnistyneessä SLK:n ja KJM:n yhteistyöprojektissa Tervetuloa kotikirkkoon. Projektin tarkoituksena oli tehdä kotikirkko lapsille tutuksi, läheiseksi ja rakkaaksi viiden aistin pedagogiikkaa hyväksi käyttäen.

Projektissa mukana olevat kokeiluseurakunnat (Turun, Mikkelin ja Helsingin tuomiokirkkoseurakunnat, Tampereen tuomiokirkkoseurakunta ja seurakuntayhtymä, Oulujoen, Puijon, Kanta-Espoon, Kirkkonummen, Kuusamon ja Padasjärven seurakunnat sekä Jyväskylän maaseurakunta) kokoontuivat viimeisen kerran helmikuussa 2005. Kokouksessa sovittiin, että hanke liitetään osaksi vuonna 2005 vietettävää Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuotta. Marraskuussa Kotikirkkoviikko toteutuikin suurimmassa osassa seurakuntia.

Loppuvuodesta sovittiin, että kirkkopedagogiikan koulutusta jatketaan vuonna 2006 seurakunta-, rovastikunta-, yhtymä- ja hiippakuntatasolla eri työntekijäryhmille. Yhteistyössä kirkkohallituksen kanssa jatketaan kotikirkko-projektin kehittäjä varhaisnuoriso-, nuoriso- ja aikuistyön puolelle.

Samoin tuetaan kirkkopedagogiikan koulutuksen etenemistä eri työntekijätasolle (lastenohjaaja, nuorisotyönohjaaja, papisto, kirkkomuusikot) ja eri koulutuskanaviin (lapsi- ja perhetyön tutkinto, nuoriso- ja vapaa-ajantutkinto, opettajakoulutus).

Sopuavain vahvisti verkostoja

SLK:n, NK:n, PTK:n ja MLL:n yhteinen kolmivuotinen (2003–2005) Sopuavain-hanke saatettiin toimintavuonna päätökseen; hankkeen koordinaattorin työsopimus päättyi maaliskuussa. Projektin tarkoituksena oli koota ja kehittää eri paikkakunnille soveltuvia ohjelmia ja materiaaleja lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä parissa tehtävään työhön väkivaltaa vastaan.

Kukin järjestö valitsi oman tapansa ja omat painopisteensä toteutukseen. SLK:n näkökulma painottui ennaltaehkäisevään toimintaan. Siihen tuotettiin materiaaleja, ohjelmia ja koulutusta niin lapsille kuin heidän parissaan työskenteleville.

Keskeisiä teemoja olivat lasten ja aikuisten tunne- ja vuorovaikutustaidot, varhainen puuttuminen, lapsen asema perheväkivalta- ja päihdeperheessä, lapsi- ja perhediakonia sekä lapsuuden suojeleminen.

Merkittävää hankkeessa oli myös verkostoyhteistyö. Edellä mainittujen järjestöjen lisäksi merkittäviä yhteistyötahoja eri yhteyksissä olivat myös sosiaali- ja terveysministeriö, Stakes, LSKL, Sodiak, Opetushallitus, kirkkohallitus ja Aseman Lapset ry.

SLK haki RAY:ltä tukea toteuttaakseen laajan yhteistyöhankkeen Sopuavaimen antamien kokemusten pohjalta. Rahoituspäätös oli kielteinen. Keskeinen ongelma keväällä 2006 onkin jatkorahoituksen löytäminen.

Keskeisten teemojen ympärille rakennetut koulutuskokonaisuudet sävyttävät joka tapauksessa SLK:n perustoimintaa tulevinakin vuosina.

Saksittuja sanoja

K o t i k i r k k o v i i k o l t a

Alttarille polvistuminen on hiukan hankalaa. Alttarikaide on liian korkealla. Lapset ovat polvillaan alttarin edessä, mutta kaiteen ja lapsen väliin jää hyvä aukko vaikka kävellä edestakaisin läpi tai muuten vaan kurkistella ja keikkua.

Aikuisilla on helpompaa, kun on mihin nojata. Nojan puute ei lapsia haittaa, sillä mukavasti siinä voi loppujen lopuksi istua ihan koko painollaan reisien päällä, alttarikaiteen alla.

**Vantaan Lauri
(Hämeenkylässä kirkko)**

"Hyvät oli äänet", Emil kommentoi jännäksi luonnehtimaansa kokemusta (urkujen soitosta).

**Etelä-Saimaa
(Kalajoen kirkko)**

Saksittuja sanoja

Kotikirkkoviikolta

Urut ovat siitakin hauska soitin, että mahtuu soittamaan yhtä aikaa viisi pientä kerholaista. Urkupenkille kapuaminen saa pienet pojat leikkimään aikakonetta

ja avaruusmatkaa. koskettimet toimivat pikku astronauttien kojelautana, jalkio kaasuna ja rekisteritapit erikoisnäppäiminä.

"Kastemaljaan kastetaan vauvan pää ja sen vesi on tosi kylmää." Anna 5 v.

Kirkko ja me
(Kaarinan kirkko)

Harmaakivikirkossa leijuu jäyhä kivinen perushaju, johon sekoittuu palavien kynttilöiden kevyt tuoksu.

Uusimaa
(Porvoon tuomiokirkko)

pääosassa
lapsi ja perhe

02

Kohti konsultatiivista työotetta

Toimintavuonna SLK:ssa lähdettiin vahvistamaan ja kehittämään konsultatiivista työotetta. Näin halutaan varmistaa tuki, jota seurakunnissa tarvitaan lapsi- ja perhetyön aseman turvaamiseksi.

Seurakunnissa eletään monien muutos- ja haasteiden edessä. Talouden heikentyessä henkilöstövähennyksiltä ei voida välttyä. Lapsityöntekijöitä on siirtymässä eläkkeelle eikä tehtävien täyttämiseen ole aina mahdollisuuksia. Työntekijät kantavat huolta työalan tulevaisuudesta sekä – luonnollisesti – omasta asemastaan muutostilanteissa. Samalla eteen nousee ns. hiekkalaatikko-ilmio, jossa asiakkaitten maailma siirtyy työntekijöiden kannettavaksi. Tämänkin kohtaaminen sekä ammatillisen kasvun tukeminen ovat konsultatiivisen työn haasteita. Niitä ovat myös haasteiden keskellä elävät organisaatiomuutoksissa olevat työyhteisöt.

Konsultatiivista työtä on lähdetty kehittämään myös lapsi- ja perhetyön sisällön uusiutumisen tukemiseksi. Toimintavuonna tukea tarvittiin monissa seurakunnissa mm. lapsi- ja perhetyön strategian rakentamiseen.

Muutokset haastavat myös SLK:ta uudistamaan toimintatapaansa. Järjestössä pyrittiin syventämään vuorovaikutusta sekä organisaatiomuutoksessa olevien seurakuntien että kaikkien seurakuntayhtymien kasvatustyön kanssa. Muutosprosessien ja koetun kaotisuuden keskeltäkin löytyy luovuutta, uusia innovaatioita, leikkiä ja keveyttä.

Konsultatiivinen työ SLK:ssa on jatkumo mm. pitkäkestoisille (2–3-vuotisille) koulutus- ja kehittämishankkeille seurakunnissa, joissa varhaiskasvatuksen sisällön kehittämisen rinnalla on työstyttö mm. organisaation prosesseja. Konsultatiivisen työotteen kehittyminen vaatii SLK:ssa kuitenkin pitkän kasvuajan.

Pyhäkoulun kehittäminen jatkui

Pyhäkoulun asemaa ja tehtävää kirkon kasvatustyön ja jumalanpalveluselämän kokonaisuudessa selkiinnyttämään vuonna 2004 asetettu työryhmä sai valmiiksi väliraporttinsa. Sitä käsiteltiin myös SLK:n johtokunnan kokouksessa.

Väliraportissa nostettiin esille neljä linja- ja painotuskysymystä. Ensimmäinen liittyi pyhäkoulun nimeen ja ajankohtaan. Pyhäkoulu on alun perin tarkoitettu sunnuntaisin kokoontuvaksi. Kysyttiin, mitä

etua tai haittaa siitä olisi, jos palattaisiin tähän. Millä nimellä silloin kutsuttaisiin viikolla kokoontuvia ryhmiä, ”arkipyhäkouluja”, joita nykyisistä pyhäkouluryhmistä on suurin osa?

Toiseksi kysyttiin, vastaavatko pyhäkoulun kolme perinteistä tehtävää – opetuksellinen, hartaudellinen ja diakoninen – nykyisten ja heidän kotiensa tarpeisiin. Miten seurakunnan, lasten ja kotien tarpeet voisivat kohdata toisensa, ja millaisista näkemyksistä käsin pyhäkoulu tulisi kehittää?

Kolmanneksi pohdittiin pyhäpäivän viettotapojen muutosta Suomessa. Kirkko on kautta aikojen pyrkinyt pyhittämään sunnuntain, mutta nykykehityksen seurauksena arjella ja pyhällä ei kohta ole eroa. Onko nyt tullut aika, jolloin koko kirkossa on ryhdyttävä tekemään työtä pyhäpäivän vieton eteen? Tulisiko pyhäkoulun omalta osaltaan tukea perheiden sunnuntain viettoa kehittämällä uudentyyppeisiä pyhäkouluja, kuten brunssipyhäkouluja, joissa pyhäkoulu vietetään aterioinnin yhteydessä seurakuntatalolla tai vaikkapa ravintolassa? Ateriyhteydestä avautuu tie myös ehtoollisyhteyteen.

Vielä todettiin, että pyhäkoulun tiedotuksellinen profiloituminen on hankalaa, koska tämän päivän pyhäkoulu on niin monimuotoinen. Pyhäkoulun julkisuuskuva tulisi pyrkiä tiedotuksen avulla kohentamaan. Jälleen kerran nostettiin esille tv-pyhäkoulu.

Kehittämistyöryhmän raportista käydään mahdollisimman laajaa keskustelua. Sitä käsitellään mm. Pyhäkoululehdessä, SLK:n nettisivuilla ja vuoden 2006 Pyhäkoulusymposiumissa. Käytyjen keskustelujen ja palautteen pohjalta työryhmä laatii keväällä 2006 ehdotuksen pyhäkoulun kehittämisohjelmaksi vuosille 2006–2010. Kehittämisohjelman laatiminen liittyy kirkkohallituksen ja SLK:n yhteistyöhön.

Uusilla ideoilla monimuotoisuutta pyhäkouluun

Perheet ottivat ilahuneina vastaan monin paikoin käynnistyneet ns. periodipyhäkoulut. Niissä kokoontumiset tapahtuvat 4–6 viikon jaksoissa, joiden alussa tai lopussa on perhemessu. Jaksojen sisällöt ja toimintatavat vaihtelevat seurakuntien ja pitäjien mukaan. Teemat voivat nousta

Vauvakirkon sisällössä, suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon erityisesti vauvaikäinen kutsuvieras.

esimerkiksi kirkkovuodesta (pääsiäinen), Raamatusta (Jeesuksen vertaukset), kristityn elämästä (ilo), tai jakso voi rakentua tietynlaisen toteutuksen varaan (rakennetaan Pyhän maan karttaa ja tutustutaan siihen).

Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla -projekti synnytti myös uuden kirkkopolku-pyhäkoulun, jossa kotikirkkoon tutustutaan viiden kerran periodissa.

Päiväkerhon sisällön kehittämistyö alulle

Päiväkerhon kehittämistä varten perustettiin KKN:ään Kirkon varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä. Ryhmässä paneuduttiin kirkon varhaiskasvatuksen kehittämistarpeisiin alkaen käsitteiden selvittämisestä ja työsuunnitelman laatimisesta. Ensimmäiseksi tehtäväksi todettiin esitteen laatiminen. Se valmistuu kevään 2006 aikana. Tarvetta on myös kirjalle kirkon varhaiskasvatuksesta, erityisesti päiväkerhon sisällön ja laadun kehittämisestä ja yhtenäistämistä. Syyskauden aikana hanketta edistettiin mm. keskustelemalla pilottiseurakuntien/-seurakuntayhtymien kanssa.

Päiväkerholaiset ovat nykyisin 3–5-vuotiaita. Tämä vaatii aiempaa syvempää pienten lasten huomioimista. 3-vuotiaiden kehitys ja toiminta nostettiin esiin mm. Pikkuväki-lehdessä, koulutuksissa ja muissa keskusteluissa. Näkökulma vaatii edelleen esilläpitoa.

Päiväkerhon sisältökehittelyn pohjana oli Varhaiskasvatussuunnitelma (Stakes 2003) kirkon varhaiskasvatuksen arvo- ja lähtökohdista käsin. Painopisteinä olivat holistisuus ja kasvatuskumppanuus sekä lapsen hengellisen elämän vaaliminen.

Myönteistä yhteistyötä päivähoiton kanssa

Päivähoidon uutena haasteena oli aloittaa omissa kunnissa ja yksiköissä Varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto. Tämän myötä jatkui keskustelu päivähoiton ja kirkon lapsityön uusista mahdollisuuksista tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvatusta, jonka yhtenä alueena on uskontokasvatus.

Kasvatuskumppanuuden lähtökohtana ovat lapsen tarpeet, lapsen edun ja oikeuksien toteutuminen. Tämä tarkoittaa myös oikeutta omaan uskontoon ja sen

mukaiseen uskontokasvatukseen. Monissa kunnissa seurakunnat ovat päässeet mukaan kuntakohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaan ja ovat näin olleet rakentavassa ja myönteisessä yhteistyössä päivähoiton kanssa. Seurakuntien ja päivähoiton välistä yhteistyötä edistettiin edelleen myös SLK:n ja KKN:n yhteisellä mentorointikurssilla. Vuoden 2006 alusta kyseiset kurssit päätettiin toteuttaa hiippakunnallisina, mikä vahvistaa alueellisten kysymysten entistä paremman esiin nostamisen.

Päivähoidon väelle pidettiin vuosittainen valtakunnallinen koulutuspäivä. Päivän teeman Taidetaivas välityksellä mietittiin päivähoiton uskontokasvatuksen toteuttamista taidekasvatuksen avulla.

Kristillinen kasvatus osana aamu- ja iltapäivätoimintaa

Vuonna 2004 tapahtuneen aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan lakimuutoksen jälkeen verkostoja kuntien kanssa on vakiinnutettu. Toimintavuonna seurakuntia tuettiin näissä neuvotteluissa sekä koulutuksen että muun yhteydenpidon kautta. Erityisesti kristillinen kasvatus osana aamu- ja iltapäivätoimintaa painottui koulutus- ja neuvottelutilaisuuksissa.

Kirkon aamu- ja iltapäivätoiminnan työryhmä, jossa SLK:lla oli edustaja, aloitti aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämissuunnitelman laatimisen vuosille 2006–2010.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointimenetelmien kehittämistä jatkettiin osana koko lapsityön laadunarviointityöskentelyä.

Tavoitteena yhteinen hyvä

Kahden vuoden ajan valmistellun Ollaan ihmisiksi -hankkeen nimi tarkentui syksyllä 2005 muotoon Annetaan hyvän kiertää. Tausta-ajatuksena on, että hyvä on luonnonvara, joka on läsnä inhimillisessä elämässä kaiken aikaa, mutta sen myönteiset vaikutukset todentuvat vain kanssakäymisessä, keskinäisessä jakamisessa. Pysähtynyt hyvä ei ole hyvää

Lastenvirsikirko koostuu Lastenvirsi-kirjan lauluista, ja jumalanpalvelus vietetään pääasiassa laulaen.

Uusi Lastenvirsi-DVD taltiointiin kuopiolaisin voimin ja julkistettiin Kirkkopäivillä toukokuussa.

Annetaan hyvän kiertää -hankkeessa seurakunnat yhtenä moraaliyhteisönä pyrkivät antamaan oman sykäyksensä hyvän ja myönteisen kiertoon suomalaisessa yhteiskunnassa. Hankkeessa vahvistetaan pienten ja suurten suomalaisten kasvua ihmisiksi, jotka antavat myönteistä palautetta toiselle ja toimivat oikein ja vastuullisesti elämässään, perheissään, yhteisöissään ja yhteiskunnassa. Tätä kautta vahvistetaan sosiaalista pääomaa lisääviä hyvän elämisen muotoja.

Keskeisenä keinona on keskustelun ja vuorovaikutuksen lisääminen vanhempien ja muiden kasvattajien kesken eettisissä kysymyksissä. Asiaa lähestytään tunteen, mielikuvituksen, tahdon ja älyn tasoilla.

Hanketta ovat valmistelleet SLK, LK, Kirkkohallitus (KP, KDY, KKN), Kirkkopalvelut (Yhteisvastuukeräys, Suomalainen moraalikasvatus tänään -hanke), Seurakuntaopisto (SLI ja UPI) sekä Opetushallitus.

Toiminta keskittyy syksyyn 2007 osana painopistettä Tytöt ja pojat – Jumalan silmissä kaunis. Vuonna 2006 etsitään yhteistyökumppaneita ja rakennetaan yhteistyöverkostoa.

Karaokella, körötellen ja kansanlauluilla

Seurakunnissa on runsaasti säännöllisesti viikoittain toimivia lasten ja nuorten musiikkiryhmiä, joita kirkossa ei ole virallisesti tilastoitu. On vauvamuskareita, muita musiikkileikkikouluja, lasten ja nuorten laulu- ja soitinryhmiä, kuoroja ja orkestereita. Musiikkiryhmät myös aktiivisesti juhlistavat kirkon jumalanpalveluselämää ja muita juhlia.

SLK oli edelleen vahvasti mukana seurakunnallisen musiikkikasvatuksen ja

lapsikuorotoiminnan kehittämisessä sekä koulutuksen että materiaaliuotannon myötä. Toimintavuonna ilmestyi uusi Lastenvirsi-DVD, joka taltiointiin kuopiolaisin voimin ja julkistettiin Kirkkopäivillä toukokuussa. Se soveltuu karaokekäyttöön Lastenvirsi-videon tapaan.

Vuonna 2005 julkaistiin myös kolme koelmaa eri-ikäisten jumalanpalveluskasvatuksen tueksi. Vauvakirkon sisällössä, suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon erityisesti vauvaikäinen kutsuvieras. Kirkko voi olla vaikkapa kutsujumalanpalvelus vuoden aikana kastetuille lapsille ja heidän läheisilleen. Lastenvirsi-kirkko koostuu Lastenvirsi-kirjan lauluista, ja jumalanpalvelus vietetään pääasiassa laulaen. Kokoelma sopii erityisesti koulussa, perhekerkoissa, pyhäkouluissa ja varhaisnuorten tilaisuuksissa käytettäväksi. Kansanlaulukirkko muistuttaa suomalaisesta lauluperinteestä. Laulujen sävelmät ovat tunnetuimpia kansansävelmiämme, joihin kirjailija Anna-Mari Kaskinen on tehnyt uudet, jumalanpalveluksen sisällön mukaiset sanat. Liturginen aines on perhejumalanpalveluksesta ja toteutetaan kaikulauluna.

Tyttönä ja poikana kasvaminen uudeksi painopisteeksi

Toimintavuonna valmisteltiin KKN:n, kirkon kasvatusjärjestöjen ja seurakuntien kasvatustyöntekijöiden yhteistyönä kasvatuksen uutta painopistettä vuosille 2006–2007. Otsikoksi valittiin Tytöt ja pojat – Jumalan silmissä kaunis. Aihe haastaa pohtimaan, mitä tyttönä ja poikana eläminen ja kasvaminen on tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa. Se haastaa miettimään, mitä annettavaa kristillisellä näkemyksellä ihmisen pyhydestä on tyttöjen ja poikien arkitodellisuudessa.

Sisältöinä ovat mm.

- tyttöjen ja poikien sukupuolisuuden ja erityistarpeiden tiedostaminen ja niiden ymmärtäminen käytännön työssä
 - lasten ja nuorten hengelliseen kasvuun ja ohjaukseen liittyvän työnäyn syventäminen ja konkretisoiminen
 - lapsia ja nuoria kokonaisvaltaisesti tukevan seksuaalikasvatuksen löytäminen
 - eettisen kasvatuksen tukeminen
 - mediakriittisyyteen kasvattaminen.
- Vuoden aikana valmisteltu virkevihkonen jaetaan seurakuntien työntekijöille lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivillä tammikuussa 2006.

koulutusta ja kohtaamista

03

Toimintavuoden koulutuksessa keskeisiksi teemoiksi nousivat kotikirkko ja aistit. Kirkkopedagogiikan ja Suuri leikki (Godly Play) -menetelmän lisäksi saksalainen aistiorientoitunut kerrontamenetelmä (RPP) osoittautui suosituksi sekä pyhäkouluopettajien että varhaiskasvattajien keskuudessa. Olennaisia elementtejä menetelmässä ovat havaitsemalla löytäminen, kuvallinen, liikunnallinen ja kielellinen ilmaisu. Koulutuksissa vietiin eteenpäin myös kirkon lapsi- ja nuorisotyön strategiaa sekä leikkivä kirkko -ajattelua.

Koulutuksen suuntaviivoja

Järjestön koulustuotoiminta on etupäässä eri puolilla Suomea tapahtuvaa täydennyskoulutusta, joka suunnitellaan paikallisten tarpeiden mukaan yhteistyössä tilaajan kanssa. Koulutuksen vaikuttavuutta on haluttu viime vuosina lisätä järjestämällä joitakin aikaisempaa laaja-alaisempia koulutuskokonaisuuksia. Järjestö on voimistamassa myös konsultatiivista työtettä.

Koulutuksista suuri osa toteutettiin yhdessä hiippakuntien, oppilaitosten ja muiden järjestöjen kanssa. Ensimmäistä kertaa tehtiin yhteinen koulutuskalenteri Seurakuntaopiston kanssa. Kirkkohallituksen ja järjestöjen välinen Järki-sopimus määritteli osaa koulutuksista.

Koulutusten määrä nousi jonkin verran edellisestä vuodesta. Koulutustilaisuuksia oli vuonna 2005 yhteensä 122 (edellisenä vuonna 114), osallistujia niissä oli 6 997 (6 212), opetustunteja oli 776 (664) ja henkilökohtaisia opetustunteja 42 471 (31 128).

Tarkka luettelo koulutustapahtumista ja osallistujamääristä liitteenä.

Ajankohtaista asiaa ja kollegojen kohtaamista

* Yhdeksäs Lasten virsi -koulutusristeily järjestettiin tammikuussa. Ohjelmassa laitettiin liikkeelle niin ääni kuin kehoakin. Kouluttajina toimivat mm. Inkeri Simola-Isaksson ja Petteri Hakanen.

Konserttitarjontaa oli sekä Tukholman suomalaisessa kirkossa että laivan Fun Clubissa. Osallistujia oli 146.

* Kohti Leikkivää kirkkoa oli aiheena Pyhäkoulusymposiumissa tammikuussa Järvenpäässä. Symposium oli luonteeltaan toiminnallinen ja käytännönläheinen, mistä tuli paljon hyvää palautetta. Pääluennon aiheesta Leikkivä lapsi pyhäkoulussa piti KL, leikkipedagogi Riitta Korhonen. Ideatorilla perehdyttiin periodipyhäkouluun, rukoushelmien käyttöön, Suuri leikki (Godly Play) -menetelmään, musiikkiin ja kirkkotilapedagogiikkaan. Päiville osallistui 80 pyhäkouluopettajaa ja työstä vastaavaa. Symposiumin järjestivät SLK, SLI.

* Lapsityössä toimivat teologit keskittyivät neuvottelupäivillään helmikuussa Järvenpäässä lasten suojeluun. Päivien teemana oli Minäkö lasten suojelija? Lasten opitusta yksinäisyydestä ja perheestä lapsen kasvuympäristönä puhui tutkija Niina Junttila Turun yliopiston Oppimistutkimuksen keskukselta. Päiville osallistui 26 lapsityössä toimivaa teologia. Päivät järjestivät SLK, SLI ja Kirkon lapsityön teologit ry.

* Perhediakoniapäivän teemana Tampereella huhtikuussa oli Puhutaan ajoissa! Päivässä alan asiantuntijat painottavat varhaisen puuttumisen merkitystä lasta ja hänen perhettään autettaessa. Perhediakonista työnäkyä avasi Tampereen Messukylän diakoni Marjaleena Pihlainen. Päiville osallistui 51 diakonia- ja lapsityöntekijää. Päivän järjestivät SLK, KDY ja KKN.

* Perhekerho- ja pikkulapsityön neuvottelupäivät olivat huhtikuussa Kuopiossa. Teemana oli Perhe kirkossa ja kirkko perheessä. Tavoitteena oli erityisesti auttaa osallistujia tukemaan kotien kristillistä kasvatusta ja juhlaperinteen jatkamista. Osallistujia oli 90.

* Lapsityönohjaajien valtakunnalliset neuvottelupäivät pidettiin huhtikuussa Jyväskylässä. Teemana päivillä oli Rakkaus liikuttaa. Alustajana oli mm. dosentti, KT Simo Skinnari, joka puhui pedagogisesta rakkaudesta. Arkipiispa Jukka Paarma tarkasteli kirkon lapsi- ja perhetyön tulevaisuutta ja vastasi osallistujien kysy-

Godly Playn "isä" Jerome W. Berryman vieraili Suomessa kesäkuussa.

myksiin. Ajankohtaisia aiheita syvenneltiin työpajoissa. Neuvottelupäivät järjesti SLK, Kirkon lapsityönohjaajat ry, Jyväskylän kaupunkiseurakunta ja KO. Osallistujia päivillä oli 141.

* SLK järjesti toukokuussa Oulun Kirkkopäivien yhteydessä seminaarin Kohti leikkivää kirkkoa, jossa pääluennoitsija oli kasvatuspsykologian professori Hannu Soini. Lisäksi toteutettiin neljä työpajaa. Seminaarissa oli 132 osallistujaa.

* Leikkivä kirkko ja viiden aistin pedagogiikka -seminaari kesäkuussa Järvenpäässä sai pääluennoitsijaksi Suuri leikki (Godly Play) -menetelmän "isän" Jerome W. Berrymanin. Käytännön esimerkkien avulla Berryman loi kokonaiskuvan menetelmän pedagogiikasta ja teologisesta taustasta. Seminaariin osallistui 88 kirkon lapsityössä toimivaa. Seminaarin järjestivät SLK, SLI, UPI ja KJM.

* Lastenohjaajien valtakunnallisten neuvottelupäivien teema syyskuussa oli Me kuulumme yhteen. Päivät järjestettiin Tampereella yhdessä Kirkon lastenohjaajat ry:n ja Tampereen seurakuntien kanssa. Osallistujina oli 243 lastenohjaajaa. Perheneuvontakeskuksen johtaja Juhani Virtala puhui aiheesta Työyhteisö ja fiilikset pohdiskellen työyhteisössä olevaa tunneviestintää ja vuorovaikutusta. Viidessä työpajassa syvennettiin työn arjen kysymyksiin; mm. tamperelaiset jakoivat kokemuksiaan päivähoitoyhteisönsien vaalimisesta.

* Aamu- ja iltapäivätoiminnan neuvottelupäivät pidettiin lokakuussa Espoossa. Päivien teemana oli Minä ja matkakumppanit – yhdessä jaksamme. Projektipäällikkö Riitta Rajala Opetushallituksesta kertoi

aamu- ja iltapäivätoiminnan valtakunnallisesta tilanteesta. Muissa puheenvuoroissa keskityttiin työn vuorovaikutustaitoihin, hengelliseen kumppanuuteen ja jaksamisen kysymyksiin. Paikalla oli noin 40 aamu- ja iltapäivätoiminnan työntekijää.

VirsiVisassa 9 000 peruskoululaista

Toinen valtakunnallinen VirsiVisa huipentui kahteen loppukilpailuun toukokuussa 2005. Eteläisten hiippakuntien välinen visa pidettiin Turussa Hemminki Maskulaisen virsikirjan juhluvuoden ja pohjoisten hiippakuntien visa Oulun Kirkkopäivien yhteydessä.

Kirkkohallitus ja Opetushallitus olivat aktiivisesti mukana lasten virsikasvatusta tukevassa hankkeessa. Tärkein palaute tuli suoraan perheiltä, jotka kertomansa mukaan olivat joutuneet mieluisaksi koetun "virsierrorin" kohteiksi kodeissaan.

Virsisan finaalia veisattiin Turussa ja Oulussa

Vuoden 2004 syksyllä peruskouluissa aloitettuun VirsiVisaan osallistui 360 koululuokkaa eri puolilta maata, mikä tarkoittaa sitä, että noin 9 000 peruskoululaista opetti 20–30 virttä lukuvuoden aikana. VirsiVisa liittyi myös Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlintaan.

ja laulu raikui

Oulun Kirkkopäivien yhteydessä toukuussa järjestettiin 15. valtakunnallinen seurakuntien lapsi- ja nuorisokuorojen katselmus. Mukana oli 160 laulajaa ja soittajaa eri puolilta Suomea. Parhaaksi kuoroksi tuomaristo arvioi Anu Vuorenmaan johtaman Pyhän Tuomaan Lapsikuoron Tuiran seurakunnasta Oulusta.

Katselmuksen järjestivät SLK, Oulun Kirkkopäivät, Oulun seurakunnat ja Oulun Ammattikorkeakoulun Kulttuurialan yksikkö.

Lapsi 2005 -messut houkutteli huhtikuussa Helsingin Messukeskukseen yli 19 000 kävijää. Ohjelmassa oli ensimmäistä kertaa tarjolla myös kaksi SLK:n toteuttamaa vauvakirkkoa. Tuttikansan omassa kirkkohetkessä tärkeää ei ollut hyssyttely vaan köröttely, yhteinen hyvä olo ja siunaus alttarilla. Lapsimessut järjesti Suomen Messut toimeksiantajinaan SLK, SLal ja EFU-Projektit Oy.

Turun arkkihiippakunnan ja SLK:n joka toinen vuosi järjestämä hiippakunnallinen laulujuhla pidettiin lokakuussa Salossa. Juhlan otsikkona oli Iloitse maa, joka oli myös Ahti Kuorikoskelta tilatun Psalmimotetin nimi. Juhlille osallistui yli 200 lasta.

Yhdeksännen kerran yhdessä jäällä

Yhdessä jäällä -luistelutapahtuma toteutettiin yhdeksännen kerran, nyt 32 paikkakunnalla. Teemana oli Sopuisasti jäällä, ja se liittyi vuosien 2003–2005 Sopusuavain-hankkeeseen, jonka tavoitteena on ollut lasten ja nuorten tekemän ja kokeman väkivallan ehkäiseminen. Koordinoinnista vastasivat SLK, LK ja Suomen Luisteluliitto.

Tapahtuman järjestäneet seurakunnat saivat tuekseen ideavihkosen sekä Viking Linen lahjoittamat risteilypalkinnot.

viestit
vaikuttivat

04

Lisää voimaa viestintään

Järjestön viestintä sai vuoden 2005 alussa lisäresursseja, kun Pyhäkoululehden toimitussihteerin toimenkuvaan liitettiin tiedottajan tehtävät (20 prosenttia työajasta). Keskeiseksi tehtäväksi määriteltiin viestinnän koordinointi ja kehittäminen sekä SLK:n näkyvyyden lisääminen. Tavoitteena on vahvistaa perustiedottamista, lisätä yhteyksiä mediaan ja saman alan viestijöihin sekä kehittää järjestön omaa viestintänäkyä.

Toimintavuonna käynnistettiin SLK:n visuaalisen ilmeen uudistus. Tulevia haasteita ovat myös viestintästrategian sekä vuosittaisten/kolmivuotiskausien viestintäsuunnitelmien laatiminen.

SLK:n lehdet olivat edelleen merkittävässä asemassa järjestölle asetettujen tehtävien toteuttamisessa. Järjestölle ne ovat äänitorvi ja tiedotuskanava, työntekijöille ja maallikoille tärkeä työväline, jonka avulla pysyy mukana kirkon lapsityötä koskevassa keskustelussa ja tutkimuksessa sekä pedagogisissa linjauksissa ja ohjeistuksissa. Samalla lehdet vahvistavat niin lapsi- kuin perhetyöntekijöiden ja pyhäkoulunopettajien identiteettiä. Myös niiden koulutuksellinen anti on merkittävä erityisesti syrjäseuduilla toimiville työntekijöille ja maallikoille. Lehtiä käytetään runsaasti myös varsinaisten kohderyhmien ulkopuolella.

Toimintavuoden aikana Pikkuväen ja Pyhäkoululehden lukijoille tehtiin Aikakauslehtien liiton kautta lukijakysely.

Pikkuväki työntekijän tukena

Pikkuväki on kirkon varhaiskasvatuksen ammattilehti, joka palvelee lapsi- ja perhetyötä sekä päivähoitoa. Lehti pyrkii vahvistamaan lukijakunnan ammatillisuutta ja identiteettiä sekä tukemaan työalan yhtenäisyyttä. Samalla se muodostaa osan päiväkerhotyölle tarjottavasta materiaalista.

Pedagogisessa lähestymistavassaan lehti korostaa lapsilähtöisyyttä. Kasvattajaa ohjataan kuulemaan omasta lapsiryhmästä nousevat kysymykset ja suunnittelemaan toimintaa niiden mukaan. Lehden artikkelit puolestaan tarjoavat polunpäitä kasvattajan ammatilliseen, henkiseen ja hengelliseen kasvuun.

Pikkuväki ilmestyi vuonna 2005 kuusi kertaa, ja kussakin numerossa oli 40–56 sivua. Jokaisella numerolla oli teema, johon syvennyttiin asiantuntija-artikkeleissa, haastatteluissa ja toimintaideoissa. 1/2005:n teema oli taaperot tulevat, ja siinä perehdyttiin erityisesti kolmivuotiaiden kerholaisten kehityksellisiin kysymyksiin. 2/2005:n teemoina olivat kasvatus lahjana ja pedagoginen rakkaus. Myös pääsiäiseen liittyviä toimintaideoita ja kirjoituksia julkaistiin. 3/2005:n teema oli liikuntakasvatus. Numerossa julkaistiin myös 16-sivuinen vuosisuunnitelmaliite otsikolla Elämä on lahja. 4/2005:ssä keskityttiin erityisesti uuteen kasvatuksen painopisteeseen "Jumalan silmissä kaunis – tytöt ja pojat". 5/2005:n teemana oli seurakuntien perhetyö. 6/2005 oli lehden joulunumero. Jouluideoiden lisäksi lehdessä oli artikkeli hiljaisesta tiedosta sekä jatkoa edellisessä numerossa alkaneelle seurakunnissa toteutetun perhetyön esittelylle.

Lehti huomioi sisällössään Koti – kasvun paikka -painopistealueen sekä Tervetuloa kotikirkkoon -projektin. Artikkelisarjoja julkaistiin seuraavista aiheista: työelämän kysymykset, lasten kulttuuri, varhaiskasvatussuunnitelma sekä päivähoiton mentorointi. Jokaisessa numerossa julkaistiin lapsiryhmiä varten hiljaisuuden kuva ja siihen liittyvä meditatiivinen teksti. Lehdellä oli oma työryhmä sekä päivähoiton uskontokasvatusta tukevaa aineistoa että iltapäiväkerhotyön sivuja varten.

Lehden päätoimittajina toimivat Kalevi Virtanen (vastaava) ja Tiina Kangasmaa.

Taivavana toimitussihteerinä toimi Marjo Suominen. Painosmäärä oli 3 600 kappaletta.

Myös Pikkuväki-lehden esite valmistui. Sen avulla lehteä tehtiin tunnetuksi mm. eri koulutustilaisuuksissa.

Lasten pyhäkoulu uusi nimensä

Lasten pyhäkoulu -lehti tarjoaa perheen ja seurakunnan kasvustehtävää tukevaa kristillistä virikeaineistoa 4–12-vuotiaille. Sisällön suunnittelussa keskitytään ikävuosiin 6–9.

Lehti on tarkoitettu sekä pyhäkoulussa käytettäväksi että kotona vanhempien kanssa luettavaksi, ja se seuraa kirkkovuotta, pyhäkoulun aiheita ja lasten elämän ajankohtaisia asioita raamatunkertomusten, tehtävien, tarinoiden ja kuvien avulla. Pienille ja kouluikäisille tarjottiin raamatunlukemiseen ja kristillisen tradition omaksumiseen motivoivia tehtäviä. Raamatunkertomusten pohjalta tehdyissä tarinoissa seikkaili useimmiten israelilainen pikkupoika Ben. Luontosivulla tutustuttiin elämään virolaisella Vormsin saarella. Vakiopalstoja olivat myös jatkokertomus Hanna ja Pääskykosken pyhät sekä takasivulla elämän ilmiöitä pohtiva Tiaskujan Anni ystävineen.

Vuoden 2005 alkuun valmisteltiin kannen ja ensimmäisen aukeaman uudistusta. Samalla perinteinen nimi Lasten pyhäkoululehti lyhentyi muotoon Lasten pyhäkoulu.

Lehden päätoimittajina olivat Kalevi Virtanen ja Kaisa Lindgren, vs. toimitussihteerinä Kaisa Raittila ja taittajana Riikka Tähtinen. Lehti ilmestyi ja sen toimituskunta kokoontui kymmenen kertaa. Lehden painosmäärä oli 20 000 kappaletta.

Pyhäkoululehdelle tuore ilme

Pyhäkoululehti on ensisijaisesti pyhäkoulunopettajille suunnattu työväline, ideapankki ja lukupaketti. Lehdessä on valmiita toimintaohjeita lapsiryhmiin (pyhäkoulusuunnitelmat lähes vuoden jokaiselle sunnuntaille), taustatietoja käsiteltäviin raamatunkohtiin, perhemes-

susuunnitelma, aineksia hiljentymishetkiin ja eettisiin pohdintoihin, haastatteluja ja artikkeleita (uskonto)kasvatuksesta ja kasvamisesta. Tällä kaikella lehti pyrki tukemaan sekä pyhäkoulunopettajan identiteettiä että pyhäkoulun pitoa käytännössä. Lehdessä myös tiedotettiin järjestön tarjoamasta koulutuksesta ja tapahtumista.

Lehti sai vuoden aikana uuden ulkoasun ja logon. Niistä vastasi lehden taittaja Salla Kangasniemi.

Teemoissa ja jutuissa nousivat esiin mm. kirkkopedagogiikka, pyhäkoulun tämän päivän haasteet ja kristilliset symbolit. Myös kansainvälisyyttä vahvistettiin. Lehtikohtaiset teemat olivat Mitä kuuluu pyhäkoulu? Parasta lapselle, Miksi Jeesus osoitti lasta, Juuret ja siivet, Elämänilo, "Isona" pienten joukossa, Pyhäkoulu ja lasten suojele sekä Kärsivällisyys ja rauha.

Kesälehdessä oli Ihmeellinen minä -toimintakokonaisuus, jossa tarjottiin aistiensa kautta rakentuvia toimintaideoita paitsi pyhäkouluihin, myös lasten ja varhaisnuorten retkipäiviin ja leireihin, perhetyön tapahtumiin ja perhemessuihin. Kokonaisuuden päätti yhteinen "pyhiinvaellus".

Vuoden uutuutena oli ensimmäinen periodipyhäkoulun sisältökokonaisuus lehdessä 11–12.

Lehti ilmestyi kahdeksan kertaa. Lehden toimituskunta piti 8 kokousta, joista yksi oli koko päivän linjakokous. Pyhäkouluohjeiden teemoja ja tekstejä koko seuraavaksi vuodeksi suunnitteleva

Lasten Keskuksen runokirja **Kuono kohti tähteä** sai vuoden 2005 Finlandia Junior -palkinnon. Kirjan on kirjoittanut Tuula Korolainen (kuvassa vasemmalla) ja kuvittanut Marjo Nygård-Niemistö.

”Tässä runokirjassa on niin paljon meidän kaikkien Luojan luomien välistä positiivista elämänsykettä, että se vangitsee vilpittömällä, konstailemattomalla otteellaan kuulijansa ja lukijansa. Mutta eräässä suhteessa kirjan kanssa pitää olla varovainen. Runoissa on paikoin siinä määrin lapsosiin oppovaa vitsikkyyttä, että unilukemiseksi ei kaikista riimivärssyistä ole. On kokemusta”, totesi Finlandia Juniorin valinnut teatterineuvos Matti Ranin.

Paperilla ja verkossa

Laajin tiedotuksellinen haaste toimintavuonna oli Kotikirkkoviikko marraskuussa. Mm. kirkon viestintäpäivien osallistajat saivat tutustua tulevaan elämyksellisiin keinoin SLK:n kouluttajan johdolla. Marraskuussa viesti Kotikirkkoviikosta levisi sekä KT:n, STT:n että seurakuntien tiedottajien kautta, ja tapahtuma näkyi ja kuului niin lehdistössä, paikallisradioissa kuin televisiossa. Kuopion piispa Wille Riekkinen leipoi tv-uutisissa viikon avaukseksi kirkkopipareita kuopiolaisten kokkikerholaisten kanssa, ja monin paikoin toimittajatkin innostuivat ottamaan tuntumaa kotikirkkoon kaikilla aisteilla.

Syyskuussa ilmestyi Kotimaa-lehden liitteenä Leikkivä kirkko -julkaisu. Samalla välitettiin ajankohtaista tietoa sekä kirkon lapsityöstä että järjestön toiminnasta. Toimitustyöstä ja kustannuksista vastasivat SLK ja LK.

Järjestön nettisivuja kehitettiin. Jäsen seurakuntiin lähetettiin ajankohtaista tietoa myös kirjeitse.

Vuoden aikana valmistui Kirnu-järjestöjen yhteinen esittelymateriaali. Sähköisessä muodossa oleva materiaali ilmestyi neljällä kielellä.

SLK:n henkilökunnan tiedotustilaisuuksia pidettiin n. kerran kuukaudessa. SLK:n ja LK:n sisäinen tiedote Sähkökusti ilmestyi n. kerran kuukaudessa. Ilmoitustaulujen käyttöä sisäisessä viestinnässä tehostettiin.

työryhmä kokoontui kaksi kertaa. Kerran pidettiin yhteinen kokous Lasten pyhäkoulu -lehden toimituskunnan kanssa. Muutenkin pyhäkoululehtien välistä yhteyttä tiivistettiin. Myös lehtien yhteisen esitteen suunnittelu käynnistettiin.

Lehden päätoimittajina olivat Kalevi Virtanen (vastaava) ja Kaisa Lindgren ja toimitussihteerinä Erja Saarinen (numeroon 6–8 asti), Kaisa Raittila (numero 9) ja Katri Alvesalo-Heikkilä (vs. numerosta 10 lähtien). Lehteä taittoi Salla Kangasniemi. Lehden painosmäärä oli 5 500 kappaletta.

Lapsityöstä kirkon musikoille

Kirkkomusiikkilehteä, jota julkaisevat SKUL, SKML ja SLK, ilmestyi 8 kertaa. Jokaisessa lehdessä oli SLK:n musiikkisihteerin toimittama SLK tiedottaa -palsta sekä lastenmusiikkiin liittyviä artikkeleita. Lehti toimi tiedotuskanavana sekä kantoreille että lukuisille kirkkomusiikin harrastajille.

Jouluseimi myyntiin loppuun

Perinteinen Jouluseimi-askartelukirjanen julkaistiin jaettavaksi seurakuntien lapsiperheille. Seimen kuvitti taiteilija Heljä Tamminen. Lehteä painettiin 9 000 kappaletta ja painos myytiin loppuun.

hallintoa, taloutta

henkilökuntaa

05

Jäsenistö ja hallinto

Kasvatustyön johtaja
Seppo Vesala jätti paikkansa
SLK:n johtokunnassa toimittu-
aan siinä täydet 9 vuotta, josta
suurimman osan varapuheen-
johtajana.

Vuoden lopussa 31.12.2005 yhdistyksellä oli 439 seurakuntajäsentä (444 vuonna 2004), 2 yhdistysjäsentä ja 98 henkilöjäsentä. Uusiksi jäseniksi hyväksyttiin Ristijärven, Puolangan, Vimpelin ja Alppilan seurakunnat. Turun Maarian seurakunta erosi yhdistyksen jäsenyydestä. Muut muutokset johtuvat 1.1.2005 tapahtuneista seurakuntien yhdistymisistä.

Vuosikokous

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 27.5. Oulussa. Mukana oli 22 jäsenseurakuntaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi asessori Niilo Pesonen ja sihteerinä pääsihteeri Kalevi Virtanen.

Vuosikokous hyväksyi vuoden 2004 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä myönsi tilintarkastajien lausunnon perusteella vastuuvapauden tilivelvollisille. Vuoden 2005 tilintarkastajiksi valittiin KHT Veikko Pitkämäki ja talousneuvos Heikki Bergström ja varatilintarkastajiksi Jani Penttinen ja Suomen Tilintarkastusverkko Oy päävastuullisena tilintarkastajana Veli Tarmo Haapasaari.

Johtokunnan jäseniksi toimintakaudeksi 2005–2008 valittiin uudelleen erovuorossa olleet kirkkoherra Jukka Keskitalo ja kristillisen kasvatuksen johtaja Matti Pikkarainen sekä uutena hiippakuntasih-

teeri Matti Mikkola. Johtokunnasta eroa pyytäneen pastori Martti Häkkäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2005–2006 valittiin TT Lasse Halme. Yhdistyksen neuvottelukuntaan samaksi toimikaudeksi valittiin uudelleen hiippakuntas sihteeri Mika Mäntyranta (Turun arkkihiippakunta) ja uutena jäsenenä hiippakuntas sihteeri Reijo Takamaa (Lapuan hiippakunta).

Neuvottelukunnan jäsenyydestä eroa pyytäneen pastori Katriina Hallikaisen tilalle hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen (2005–2007) valittiin pastori Tarja Meijer (Helsingin hiippakunta).

Yhdistyksen jäsenmaksuihin vuodelle 2006 ei tehty muutoksia. Maksuiksi vahvistettiin yhteisöjäsenien osalta 0,02 euroa / läsnä oleva jäsen, kuitenkin niin, että alin jäsenmaksu on 35 euroa ja ylin 700 euroa. Henkilöjäsenen vuosimaksu on 17 euroa ja ainaisjäsenen 170 euroa.

Johtokunta (7 kokousta)

Kirkkoherra, TT Jukka Keskitalo (2002–2008), puheenjohtaja
Kasvatustyön johtaja Seppo Vesala (1996–2005),
varapuheenjohtaja (27.5.2005 asti)
Hiippakuntas sihteeri Heli Aaltonen (2001–2007)
Hiippakuntas sihteeri Leena Heinonen (1997–2006)
Pastori Martti Häkkänen (1997–2006)
ja hänen jälkeensä 27.5.2005 alkaen TT Lasse Halme
Lapsityönohjaaja Tuula Leistola (2003–2006)
Lapsityönohjaaja Hannele Lähteenkorva (2004–2007)
Kirkkoherra Jaana Marjanen (1998–2007)
Hiippakuntas sihteeri Matti Mikkola (2005–2008, 27.5.2005 alkaen)
Kristillisen kasvatuksen johtaja Matti Pikkarainen (1999–2008),
varapuheenjohtaja 23.8.2005 alkaen
Pääsihteeri Kalevi Virtanen, esittelijä

Järjestösihteeri Milla Nevanlinna toimi pöytäkirjan pitäjänä ja yhdistyksen talouspäällikkö Pertti Rosenholm osallistui kokouksiin tehtävän puolesta sekä toimi talousasioiden esittelijänä. Myös SLK:n tiedottaja oli mukana kokouksissa.

Johtokunnan valmistusvaliokunta (5 kokousta)

Seppo Vesala, puheenjohtaja 27.5. asti
Matti Pikkarainen, puheenjohtaja 23.8. alkaen
Leena Heinonen, varapuheenjohtaja
Pertti Rosenholm
Kalevi Virtanen, esittelijä
Milla Nevanlinna, pöytäkirjan pitäjä

Neuvottelukunta (2 kokousta)

Johtokunta
Lehtori Helena Ahonen (Lapuan hpk, 1999–2005) ja hänen jälkeensä 27.5. alkaen
hiippakuntasihteeri Reijo Takamaa (2005–2008)
Pastori Terho Asikainen (Tampereen hpk, 2003–2006)
Lapsityönohjaaja Aija Aurén (Mikkelin hpk, 2001–2007)
Pastori Katriina Hallikainen (Helsingin hpk, 2004–2007) ja hänen jälkeensä 27.5.
alkaen pastori Tarja Meijer (2005–2007)
Lapsityönohjaaja Elina Huttunen (Espoon hpk, 2004–2007)
Rovasti Vesa Junttila (Oulun hpk, 2000–2006)
Lääninrovasti Lauri Jäntti (Kuopion hpk, 2003–2006)
Hiippakuntasihteeri Mika Mäntyranta (Turun arkkihiippakunta, 2002–2008)

Työntekijät

Rovasti Kalevi Virtanen, pääsihteeri, henkilöstöpäällikkö
DL, dir. mus. Kaija Eerola, kouluttaja (musiikki)
Hiikka Haapaniemi (21.8. asti), Maria Ramberg (1.11. alkaen),
puhelinvaihteenhoitaja
Lapsityönohjaaja Tiina Kangasmaa, kouluttaja (päivähoito)
Graafinen suunnittelija Salla Kangasniemi, taittaja (Pyhäkoululehti)
Pastori Kaisa Lindgren, kouluttaja (pyhäkoulutyö)
KM, diakoni Liisa Luukkonen, kouluttaja (aamu- ja iltapäivätoiminta sekä perhetyö)
FM Milla Nevanlinna, järjestösihteeri
Toimittaja Kaisa Raittila, toimitussihteeri (Lasten pyhäkoulu)
Ekonomi Pertti Rosenholm, talouspäällikkö, Lasten Keskus Oy:n toimitusjohtaja
Toimittaja Erja Saarinen, toimitussihteeri (Pyhäkoululehti, äitiyslomalla 6.6.2005
alkaen), sijaisena toimittaja Katri Alvesalo-Heikkilä (1.7.2005 alkaen)
Lapsityönohjaaja Seija Saarinen, kouluttaja
(päiväkerhotyö, toimivapaalla 30.4.2005 asti)
Toimittaja Marjo Suominen, taittava toimitussihteeri (Pikkuväki)
Nuorisotyönohjaaja Reijo Takamaa, Sopuavain-hankkeen koordinaattori
(31.3.2005 asti)
Graafinen suunnittelija Riikka Tähtinen, taittaja (Lasten pyhäkoulu)

Henkilöstöasiain hoitajan tehtävistä vastasivat Milla Nevanlinna
ja Kirsti Rosenholm (Lasten Keskus Oy).

Työntekijöillä oli TELin mukainen vakuutus Eläke-Fenniassa.
Yhdistyksen teologeilla oli KiELin mukainen vakuutus.

TALOUS

Yhdistyksen varainhankinnan merkittävimmät keinot olivat kolehdit, avustukset, keräystoiminta ja jäsenmaksut.

Kirkkohallitukselta anottiin vuodelle 2005 sekä virallista että kohdistettua harkinnanvaraista kolehtia, joista ensimmäinen myönnettiin mikkelinpäiväksi. Sen tuotto oli 97 937, 51 euroa (94 783, 46). Muut kolehtituotot olivat 2 562, 40 euroa (28 832, 02).

Opetusministeriön avustus nousi 165 000 euroon (150 000). Lisäksi opetusministeriö myönsi Leikkivä kirkko maailmalle -hankkeelle 5 000 euroa. Opetusministeriön edellisenä vuonna Kirkko Suomessa 850 vuotta -projektille myöntämä 20 000 euron avustus käytettiin vuonna 2005.

Kirkkohallitus myönsi 53 000 euroa (51 500) järki-yhteistyön yleisavustusta ja 10 000 euron tuen Tervetuloa kotikirkkoon -projektille (10 000).

Sopuavain-hanketta toteutettiin edelleen Yhteisvastuukeräyksen tuella.

Keräystoiminta toteutui edellisten vuosien tapaan lääninhallituksen luvalla myymällä sekä enkeliheijastimia että pinssejä. Heijastinmyynnin tuotto oli 45 661, 57 euroa (34 338, 55) ja pinssien 6 565, 51 euroa (15 055, 45).

Jäsenmaksuja kertyi 74 342, 82 euroa (76 127, 97).

Yhdistyksen koulutustoiminnan kurssimaksutuotot kasvoivat 249 167, 24 euroon (231 004, 03). Koulutustoiminnan alijäämä pieneni 138 136, 42 euroon (169 109, 63).

Yhdistys osti toukokuussa uuden toimistotilan osoitteesta Itälahdenkatu 27 A, ja tiloissa tehtiin syksyn aikana remontti. Uusiin tiloihin muutettiin joulukuussa.

Edellisvuonna myydyin vanhan toimiston myyntihinnan ja uudesta toimistosta maksetun alemman hankintahinnan johdosta yhdistys kykeni lyhentämään korollisia velkojaan tilikauden aikana yhteensä 342 305, 94 euroa. Toiminnan tulos tilikaudelta 2005 oli 64 334, 17 euroa ylijäämäinen. Kokonaiskulut olivat 901 184, 62 euroa (789 610, 40) ja kokonaistuotot 965 518, 79 euroa (992 237, 42).

J O U L U K U U 2 0 0 5

SLK ja LK muuttivat
jouluuussa
uusiin tiloihin
Itälahdenkadulle.

yhteyksiä ja yhteistyötä

06

SLK oli yksi Oulun Kirkkopäivien järjestäjistä ja osallistui lasten ja nuorten ohjelman suunnitteluun.

Valtiovalta

Toimintavuoden aikana pidettiin yhteyttä opetusministeriöön sekä henkilökohtaisten tapaamisten että järjestöneuvotteluiden myötä. Keskeisiä asioita olivat tulos- ja strategiakysymykset sekä vuoden aikana valmistunut uusi nuorisotyölaki.

Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla- ja Annetaan hyvän kiertää -hankkeet sekä VirsiVisa tarjosivat mahdollisuuden hedelmälliseen yhteistyöhön Opetushallituksen kanssa.

Yhteyksiä muihin viranomaisiin mm. päivähoiton uskontokasvatukseen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kysymyksissä hoidettiin KKN:n kautta.

Kirkkohallitus

Järjestöyhteistyön neuvottelukunta Toukokuussa jatkettiin Kirkon järjestöyhteistyön neuvottelukunnassa valmisteltua sopimusta SLK:n ja kirkkohallituksen yhteistyöstä. Yhteistyön tarkoituksena on suunnata kirkkohallituksen ja seurakuntajäsenisten palvelujärjestöjen voimavarat entistä tehokkaammin ja tarkoituksenmukaisemmin kirkon, hiippakuntien ja seurakuntien työn tukemiseen ja kehittämiseen.

SLK:n yhteistyökumppaneita kirkkohallituksen yksiköistä olivat kasvatusta ja nuorisotyö, jumalanpalveluselämä ja musiikkitoiminta, diakonia ja yhteiskuntatyö sekä perheasiat.

Järjestöjen ja kirkkohallituksen yhteistoimintaa suunnittelevan ja kehittävän neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö Risto Junntila, SLK:sta mukana oli pääsihteeri.

Yksiköt

Kasvatusta ja nuorisotyö (KKN)

KKN:n kanssa jatkettiin säännöllistä yhteydenpitoa sekä henkilökohtaisissa tapaamisissa että erityisneuvotteluissa. Tätä kautta selvennettiin näkemyksiä yhteisistä tehtävistä ja työnjaoista.

Työalakohtainen yhteistyö oli säännöllistä. SLK:lla oli edustaja Koti – kasvun paikka -työryhmässä, Jumalan silmissä kaunis -painopisteen suunnitteluryhmässä, valtakunnallista aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoivassa työryhmässä, kasvatuksen erityiskurssin suunnitteluryhmässä, varhaiskasvatuksen uskontokasvatusta pohtivassa työryhmässä ja lastenohjaajakoulutuksen seurantaryhmässä.

Jumalanpalveluselämä ja musiikkitoiminta (KJM)

Yhteistyössä KJM:n kanssa toteutettu Kotikirkkoviikko marraskuussa oli yksi vuoden 2005 merkittävimmistä hankkeista.

Yhteistyössä toteutettiin myös varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteita.

Diakonia ja yhteiskuntatyö (KDY)

KDY:n ja KKN:n kanssa jatkettiin diakonisen lapsi- ja perhetyön puitesuunnitelman rakentamista. Myös Sopuavain-hankkeessa tehtiin yhteistyötä.

Keväällä 2005 Tampereella pidetty perhediakoniapäivä suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä KKN:n ja KDY:n kanssa. Samoin käynnistettiin vuonna 2006 Imatralla pidettävän neuvottelupäivän suunnittelu.

Kirkon tiedotuskeskus (KT)

KT:lle toimitettiin materiaalia yhdistyksen tärkeimmistä vuotuisista tapahtumista. Yhteistyötä tehtiin myös Kotikirkkoviikon valtakunnallisen tiedotuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. SLK järjesti elämyksellisen kirkkopedagogiikkaan tutustumistilanteen Kirkon viestintäpäivien osanottajille syyskuussa.

SLK:n edustaja osallistui myös Kirkon portaalin lapset-osion sisällön luomiseen ja kehittämiseen.

Väkivallasta sovintoon

Yhteistyö Väkivallasta sovintoon -työryhmän kanssa jatkui Sopuavaimen merkeissä. Vuoden lopussa ryhdyttiin rakentamaan yhteistyötä myös Annetaan hyvän kiertää -hankkeessa.

Muut kirkolliset tahot

KIRNU

KKN:n ja palvelujärjestöjen yhteistoimintaelin (KIRNU) kokoontui toimintavuoden aikana kerran kuukaudessa. Kokouksissa käsiteltiin yhteistyökysymyksiä, valmisteltiin yhteisiä neuvottelukokouksia, sovittiin yhteistyöstä yhteiskunnan vastaavien toimielinten (valtiovalta, Alianssi ym.) kanssa ja päätettiin yhteisistä edustustehävistä. KIRNU-järjestöjen henkilökunnan koulutuspäivät järjestettiin tammikuussa Virroilla. Aiheina olivat jumalanpalveluskasvatus ja Jumalan silmissä kaunis-painopiste.

Luterilaisen kirkon lapsi- ja nuorisotyötä ja samalla Kirnu-järjestöjen toiminnasta kertova suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielinen aineisto valmistui.

Suunnitelma SLK:n, PTK:n ja NK:n muodostamasta yhteisestä lapsi- ja nuorisotyön palvelukeskuksesta ei toteutunut.

Kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelukokous (KLNN)

Pääsihteeri osallistui SLK:n edustajana KKN:n johtamaan Kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelukokoukseen, joka kokoontui maaliskuussa Tampereella. Keskeinen asia oli painopisteen 2006–2007 valmistelu.

Seurakuntaopiston Säätiö (SO)

SLK on Kirkkohallituksen ja Kirkkopalvelut ry:n kanssa Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiön perustaja- ja taustayhteisö, minkä seurauksena yhdistyksen pääsihteeri ja talouspäällikkö osallistuivat SO:n hallitus- ja strategiatyöskentelyihin.

Vuonna 2005 yhteistyötä SO:n kanssa vahvistettiin kahdella keskinäisellä työntekijätapaamisella, joissa rakennettiin yhteistä strategista pohjaa. Jälkimmäisessä kokouksessa oli mukana myös KKN:n lapsityön tiimi. Merkittävä osa SLK:n koulutuksesta toteutettiin edelleen yhteistyössä SO:n kanssa.

Kirkkopalvelut ja Kristillinen Opintokeskus (KO)

Toimintavuonna erityisiä yhteistyön alueita olivat palvelujärjestöjen ja kirkkohallituksen yhteistyö sekä Oulussa toukuussa 2005 pidetyt Kirkkopäivät.

Järjestön edustaja osallistui Kirkkopalvelujen järjestämiin järjestöjen kokouksiin. SLK:n pääsihteeri toimi Kirkkopalvelujen yhteydessä toimivan Tieteen ja taiteen kristillisen tukisäätiön hallituksen puheenjohtajana.

Pyhäkoulun Ystävät ry

Pyhäkoulun Ystävät ry on pyhäkoulutyön tukijärjestö, joka toimii läheisessä yhteistyössä SLK:n kanssa. Yhdistyksen puheenjohtajana toimi vuonna 2005 opetusneuvos Pertti Luumi. Hallitukseen kuuluivat puheenjohtajan lisäksi hiippakuntas sihteeri Vesa Junttila, lapsityön ohjaaja Raija Hirvensalo, pastori Martti Häkkänen, kiinteistövalittaja Tarja Käyhkö, pyhäkoulusihteeri Jari Laiho, lapsityön ohjaaja Riitta Topi ja kouluttaja Kaisa Lindgren (siht.). Yhdistyksessä oli 53 henkilöjäsentä ja 2 yhteisöjäsentä.

Yhdistys tukee pyhäkoulutyön kehittämishankkeita ja valitsee joka toinen vuosi kirkkopäivillä Vuoden pyhäkoulunopettajan. Vuoden 2005 valinta oli Sinikka Pietilä Pudasjärveltä.

Yhdistys avusti Suomessa asuvien virolaisten pyhäkoulutyötä pienellä rahalahjoituksella.

Suomen Lähetysseura

Lähetysseuran kanssa jatkettiin yhteistyötä, jonka tavoitteena on toteuttaa vuosina 2008–2009 laaja lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta tukeva projekti Leikin silta.

Muut yhteydet

Koulutus- ja muiden tapahtumien myötä järjestöllä oli jatkuvaa yhteistyötä seurakuntien, rovastikuntien ja hiippakuntien kanssa. SLK:n ja hiippakuntasiihteerien perinteinen neuvottelu järjestettiin joulukuussa yhteistyössä PTK:n kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös SKUL:n ja SKML:n kanssa.

Yksityiskohtainen luettelo mm. yhteistyössä järjestetyistä tapahtumista ja eri työryhmistä on toimintakertomuksen liitteenä.

Kaisa Lindgren (oik.) onnittelee vuoden pyhäkoulunopettajaa Sinikka Pietilää Oulun Kirkkopäivien pyhäkoulujuhlassa.

RPP-pedagogiikkaan johdettava koulutus järjestettiin Järvenpäässä huhtikuussa ja lokakuussa.

Professori Liisa Keltikangas-Järvinen (oikealla) puhui kasvatuksen kovista arvoista Lapsi 2005 -messujen seminaarissa. Kommenttipuheenvuoron piti kansanedustaja Sari Sarkomaa.

Muut yhteistyötahot

SLK oli Lastensuojelun Keskusliiton, Aikakauslehtien Liiton ja Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry:n jäsenjärjestö. Suomen ekumeenisessa neuvostossa SLK oli tarkkailijajäsenenä.

SLalin kanssa rakennettiin Lapsi 2005 -messuja sekä toteutettiin asiantuntijajäseminaari Kasvatuksen kovat arvot. Seminaarin alustaja oli professori Liisa Keltikangas-Järvinen.

Suomen Luisteluliiton kanssa toteutettiin Yhdessä jäällä -projekti. Sopuavainhankkeen yhteistyökumppaneina toimivat mm. LSKL ja Stakes.

RAY:itä haettiin tukea Ihmisiksi-hankkeeseen.

Yhteyksiä ulkomaille

Pohjoismaat

Islannissa pidettiin kesäkuussa yhteispohjoismainen julkaisija- ja kustantajayhteistyökokous, jossa oli edustaja LK:sta.

SLK:n edustaja osallistui Norjassa pidettyyn Pohjoismaisen pedagogisen yhteistyöverkoston kokoukseen, jossa tällä kertaa keskityttiin Norjan kirkon kasteopetusjärjestelmän nykytilanteeseen.

Viro

Lasten ja lapsityön asemaa ystävyysseurakuntatoiminnassa selkeyttänyt konsultaatio järjestettiin SLK:n ja Viron pyhäkouluyhdistyksen yhteistyönä hel-

mikuussa Tallinnassa.

Viron kirkon lapsityön neuvottelupäivien järjestämistä tuettiin taloudellisesti 3 000 eurolla.

Viron kirkko kutsui työntekijöidensä koulutuspäivään SLK:sta kouluttajan puhumaan kirkkopedagogiikasta. Päivään osallistui 12 kirkon lapsi- ja diakoniatyöntekijää sekä vapaaehtoisia pyhäkoulunopettajia. Kirkkopedagogiikka sai innostuneen vastaanoton, ja päivän aikana käytiin vireää keskustelua sen soveltamisesta Viron kirkkoihin.

KUA:n tuella Viron pyhäkouluyhdistyksen työntekijä Lia Kaljuste osallistui Jyväskylässä pidetyille lapsityönohjaajien koulutus- ja neuvottelupäiville.

Saksa

RPP-pedagogiikkaan johdettava koulutus järjestettiin Järvenpäässä huhtikuussa ja lokakuussa.

SLK:n edustaja osallistui Kirkon ulkoasiain neuvoston lähettämänä lokakuussa Sondershausenissa Luther-Akademien vuosiseminaariin.

Suomessa vuonna 2006 toteutuvan saksalais-suomalaisen seminaarin valmisteluja jatkettiin.

Muut ulkomaiset yhteydet

Musiikkisihteeri vieraili marraskuussa Sveitsin Suomi-koulussa Zürichissä ja sen ympäristössä toimivan Suomalaisen seurakunnan (Finnische Kirchgemeinde) järjestämässä musiikkitalaisuuksissa sekä toimi kanttorina perhejumalanpalveluksessa.

Arvio

v u o n n a 2 0 0 5

Johtokunnan arvio Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskuksen toiminnasta

Vuoden 2005 tärkeimmät tulostavoitteet toimintasuunnitelmassa 2005

SLK:n toiminnan peruslinjoina jatkuvat vuonna 2005 strategia- ja kehitystyö, kasvatuskumppanuuden ja lapsen hyvinvoinnin tukeminen, lasten kokeman ja tekemän väkivallan vähentäminen, lapsen ja aikuisen uskonnollisen ja hengellisen kasvun tukeminen sekä koulutuksen ja julkaisutoiminnan kehittäminen.

Uutena toimintona tulee mukaan Kotikirkko viidellä aistilla tutuksi osana Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuotta. Vanhemmuuden tukemiseen tähtäävän kokeiluprojektin Lahtiset ja Niemiset sekä omantunnon rakentumista selvittävän projektin Annetaan hyvän kiertää suunnittelu jatkuu. Yhdistyksen viestintää kehitetään ja tehostetaan.

Yleisarvio

Yhdistyksen toiminta-ajatus on toteutunut hyvin. Vaikka järjestön resurssit suhteessa toiminnan määrään ovat vähäiset, on toiminnan laatu ja vaikuttavuus hyvää.

Tavoittavuus

SLK:n jäseninä ovat lähes kaikki suomenkieliset seurakunnat (427). Toiminta tavoittaa edelleen vuosittain n. 200 000 lasta ja heidän perheensä.

Koulutus- ja kehittämistyö sekä materiaalityöntekijöiden kattavat koko maan ja tukevat seurakuntien lapsi- ja perhetyöntekijöiden ja muiden yhteistyökumppaneiden ammatitaitoa.

Vahvuudet

Seurakunnissa ja yhteistyökumppaneitten joukossa yhdistys tunnetaan luotettavana ja asiantuntevana palvelujärjestönä. Sen vahvuutena on toisaalta kristillisen kasvatuksen jatkuvuuden vahvistaminen, toisaalta ennakkoluuloton, ennakkoiva ja idearikas kehittämistyö muuttuvassa maailmassa.

Vahvuutena on pidettävä myös järjestön laajaa yhteistyötä erilaisten kasvatustien toimijoiden kanssa sekä työntekijöiden verkosto-osaamista.

Verkostoituminen

Esimerkkeinä SLK:n verkosto-osaamisesta voidaan mainita vuonna 2005 päättynyt Sopuavain-projekti ja osallistuminen Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuoden toteuttamiseen. Oulun Kirkkopäivillä SLK oli yksi pääjärjestäjätahoista.

Kehitystyö

Esimerkkeinä kehittämistyöstä voidaan mainita pyhäkoulun kehittämistyöryhmän työ pyhäkoulun aseman ja tehtävän selkeyttämiseksi kirkon kasvatustyön ja jumalanpalveluselämän kokonaisuudessa, Leikkivä kirkko -ajattelun vieminen seurakuntiin sekä suunnitteilla olevat hankkeet Ollaan ihmisiksi / Annetaan hyvän kiertää 2007 ja Leikki silta 2009.

Reagointikyky

Pitkän aikavälin strategian laatimisen ohessa yhdistys on pystynyt säilyttämään vaipalle kansalaisjärjestöille ominaisen kyvyn vastata nopeasti ja joustavasti ajankohtaisiin haasteisiin. Esimerkkinä tästä voidaan mainita Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla -hanke, joka Kotikirkkoviikolla 20.–27.11.2005 toteutui valtaosassa seurakuntia ja sai osakseen huomattavaa julkisuutta.

Uusien työntekijöiden haaste

Lähivuosina alojensa erityisosajia siirtyy SLK:sta eläkkeelle. Työntekijävaihdokset tulisi hoitaa niin, että kokemukset ja osaaminen voidaan välittää myös uusille työntekijöille. Samalla on muistettava, että jokainen uusi työntekijä tekee työtään omin taidoin ja vahvuuksin ja tuo mukanaan oman kokemuksensa työstä.

Viestintä

Julkisuuskuvan muodostumisen keskeisiä välineitä ovat SLK:n julkaisemat lehdet Lasten pyhäkoulu, Pyhäkoululehti ja Pikkuväki. Voimakkaasti tätä kuvaa muokkaa myös Lasten Keskus Oy:n kautta toteutuva materiaalituotanto. Syksyllä Kotimaa-lehden välissä julkaistiin Leikkivä kirkko -liite. Julkisuuskuvan merkityksen ymmärtämisestä kertoo yhdistyksen logon ja graafisen ilmeen uudistamisen käynnistäminen.

Kaksi takaiskua

Merkittävä taloudellinen takaisku oli se, että RAY ei lähtenyt tukemaan Sopuavainhankkeen jatkoksi suunniteltua Ihmisiksi-hanketta.

Takaiskuna voidaan pitää myös sitä, että suunnitelma palvelujärjestöjen yhteisestä lapsi- ja nuorisotyön palvelukeskuksesta ei toimiston muuton yhteydessä toteutunut.

Talous

Yhdistyksen toiminnan rahoituksessa ratkaiseva osuus on varainhankinnalla ja avustuksilla. Jäsenmaksujen tuotot – samoin kuin keräystuotot – ovat pysyneet entisellä tasolla. Keräystoiminta on toistaiseksi voinut jatkaa.

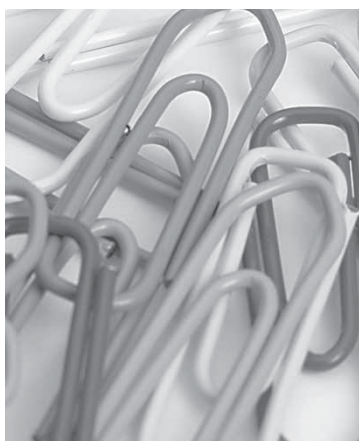
Yhdistyksen työn laajentuminen ja kehittäminen vie taloudellisia resursseja. Myöntäessään avustusta yhdistykselle opetusministeriö ja Kirkkohallitus eivät ole riittävästi huomioineet SLK:n toiminnan laajuutta ja merkittävyyttä. Tämä sekä keräystoiminnan jatkumisen epävarmuus tekevät uusien haasteiden ottamisen riskialttiiksi.

Uusi toiminnan ja talouden haaste

Sopuavain-hankkeen kautta yhdistykselle on kertynyt osaamista lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämisestä. Yhdistys on myös strategiansa luomisen yhteydessä päättänyt, että toimintaa jatketaan.

Vuonna 2006 laaditaan yhteistyössä kirkkohallituksen kanssa seurakunnissa toteutuvan diakonisen lapsi- ja perhetyön kokonaissuunnitelma. Sen keskeisiä sisältöjä tulevat olemaan varhaisen puuttumisen järjestelmän (Seurakuntien Varpu) luominen sekä vuorovaikutus- ja tunnetaitokoulutus työntekijöille ja lapsille. Lasten ja kotien hyvinvoinnin edistämiseen tähtää myös syksyllä 2007 toteutuva Ollaan ihmisiksi- / Annetaan hyvän kiertää -hanke.

Tähän työhön keskittyvän uuden työntekijän palkkauskulut vuonna 2006 ovat 30 000 euroa. Ensisijaiseksi rahoittajaksi toivotaan opetusministeriötä.

liitteet

07

Työryhmät vuonna 2005

(osallistujat ja kokousmäärät)

Perhejumalanpalvelussuunnitelmia Pyhäkoululehteen laativa työryhmä (5)

Pasi Kilpeläinen, Vantaankosken srk
Virpi Koivisto, Hyvinkään srk
Kari Mantere, Ilmajoen srk
Nina Tilli, Meilahden srk

Perhekerho- ja pikkulapsityön neuvottelupäivien suunnittelutyöryhmä 2005 (1)

Sakari Häkkinen, Kuopion hpk
Riitta Immonen, Kuopion srk:t
Riitta-Liisa Taskinen, Kuopion srk:t
Liisa Luukkonen, SLK

2006 (2)

Eila Katajisto, Kouvolan srk
Marja-Liisa Mäki, Kuusankosken srk
Ari Tähkäpää, Mikkelin hpk
Liisa Luukkonen, SLK

Ollaan ihmisiksi- / Annetaan hyvän kiertää -hankkeen koordinaatioryhmä (2 x 2 päivää)

Arja Kinnula, KP
Kalle Kuusimäki, Kirkkopalvelut
Juha Luodeslampi, SLI
Liisa Luukkonen, SLK
Pertti Luumi, Pyhäkoulun Ystävät
Ilkka Sipiläinen, KDY
Kalevi Virtanen, SLK

Ollaan ihmisiksi- / Annetaan hyvän kiertää -hankkeen toteutusta päivähoitoon, kouluun ja seurakuntaan suunnitteleva työryhmä (4)

Markku Holma, Kirkkohallitus
Kati Jääskeläinen, Kirkkohallitus
Juha Luodeslampi, SLI
Sari Nevalainen, SLI
Antti Vanne, Opetushallitus
Liisa Luukkonen, SLK
Kalevi Virtanen, SLK
Saksalais-suomalaista kristillisen kasvatuksen seminaaria 2006 suunnitteleva työryhmä (2)
Kirsi Hakala, Tampereen srk:t
Sinikka Kinnunen, SLI
Matti Mikkola, Tampereen hpk
Raija-Liisa Vuorio, Tampereen srk:t
Liisa Luukkonen, SLK

Lasten pyhäkoulun toimituskunta (11)

Kalevi Virtanen ja Kaisa Lindgren, päätoimittajat, SLK
Kaisa Raittila, vt. toimitussihteeri, SLK
Riikka Tähtinen, taittaja
Anita Ahtiainen, Pakilan srk
Jukka Holopainen, Malmin srk
Pia Pärni, Helsinki
Riitta Topi, Savonlinnan srk
Hans Tuominen, Vantaan srk:t

Pyhäkoululehden toimituskunta (9)

Kalevi Virtanen ja Kaisa Lindgren, päätoimittajat, SLK
Erja Saarinen, toimitussihteeri 6.6. asti, SLK
Katri Alvesalo-Heikkilä, vs. toimitussihteeri 1.7. alkaen
Salla Kangasniemi, taittaja
Eero Jokela, SLI
Liisa Järvinen 1.4. alkaen, Lahden srk:t
Pirjo Lehtonen-Inkinen, SLS
Liisa Luukkonen, SLK
Suvi Ohenoja 1.4. alkaen, Mellunkylän srk
Johanna Tarpila 31.3. asti, Vantaa

Valtakunnallinen VirsiVisa-työryhmä (10)

Mika Mäntyranta, Turun arkkihpk
Ulla Tuovinen, Kirkkohallitus
Timo Lehtonen, Oulun hpk
Kaija Eerola, SLK

Turun arkkihiippakunnan lastenlaulujuhlia suunnitteleva työryhmä (1)

Mika Mäntyranta, Turun arkkihpk
vuoden 2005 laulujuhlien suunnittelijat
Kaija Eerola, SLK

Lastenvirsisteilyä suunnitteleva työryhmä (2)

Marja Karimo, Viking Line
Tuula Riutta, Viking Line
Kaija Eerola, SLK

Sveitsin Suomi-koulun koulutusta ja tapahtumia suunnitteleva työryhmä (3)

Pekka Vihma, Sveitsi
Anne Vihma, Sveitsi
Kaija Eerola, SLK

Lapsi 2005 -messut työryhmä (3)

Mira Hujanen, Espoonlahden srk
Marja Malvaranta, Kanta-Espoon srk
Helka Pärssinen, Kirkkonummen suom. srk
Kaija Eerola, SLK
Marjo Suominen, SLK

Lapsi 2006 -messuja suunnitteleva työryhmä (2)

Kaija Eerola, SLK
Hanna Pulkkinen, Espoon srk:t
Seija Saarinen, SLK

Tunnetaidokoulutusta suunnitteleva työryhmä (3)

Iris Saloranta
Seija Saarinen, SLK
Kaija Eerola, SLK

Pyhäkoulutyön kehittämistyöryhmä (2)

Anita Ahtiainen, Pakilan srk
Sakari Häkkinen, Kuopion hpk
Hannele Lähteenkorva, Forssan srk
Helena Lindfors, KJM
Pirjo-Liisa Wennermark, SLI
Erja Saarinen / Katri Alvesalo-Heikkilä, SLK
Kaisa Lindgren, SLK
Kalevi Virtanen, SLK

Perhediakoniapäivää suunnitteleva työryhmä (1)

Ritva Hirvonen, Imatran srk
Päivi Isonokari, Imatran srk
Arto Marttinen, Imatran srk
Anna-Liisa Ohtamaa, KKN
Kaisa Lindgren, SLK

Pyhäkoulun teemoja ja tekstejä suunnitteleva työryhmä (2)

Hannele Lähteenkorva, Forssan srk
Sanna Kuisma, Forssan srk
Eila Paulún, Hämeenkylässä srk
Erja Saarinen / Katri Alvesalo-Heikkilä, SLK
Seija Saarinen, SLK
Kaisa Lindgren, SLK

Leikkivä kirkko -seminaaria suunnitteleva työryhmä (2)

Eero Jokela, SLI
Sinikka Kinnunen, SLI
Sari Nevalainen, UPI
Pirjo-Liisa Wennermark, SLI
Tiina Kangasmaa, SLK
Kaisa Lindgren, SLK

Kohti leikkivää messua -seminaarin valmisteluryhmä (3)

Eero Jokela, SLI
Sinikka Kinnunen, SLI
Helena Lindfors, KJM
Seija Saarinen, SLK
Kalevi Virtanen, SLK

Lapsityönohjaajien ja lapsityönteologien neuvottelupäiviä suunnitteleva työryhmä (3)

Pirjo-Liisa Wennermark, SLI
Anna-Liisa Ohtamaa, KKN
Pasi Kilpeläinen, Vantaankosken srk
Tuula Leistola, Seurakuntaopisto
Tiina Kangasmaa, SLK

Pikkuväki-lehden vuosiaihteryhmä (4)

Anita Ahtiainen, Pakilan srk
Piia Länneppää, Launeen srk
Päivi Yli-Korpela, Tapiolan srk
Helka Pärssinen, Kirkkonummen srk
Tiina Kangasmaa, SLK

Pikkuväki-lehden toimituskunta (7)

Merja Saravuo, Leppävaaran srk
Eija Liimatainen, Pori
Aila Suomalainen, Hakunilan srk
Raija-Liisa Vuorio, Tampereen tuomio-
kirkkosrk
Aulikki Mäkinen, Kuopion hpk
Seija Saarinen, SLK,
Marjo Suominen, SLK
Tiina Kangasmaa, päätoimittaja, SLK
Kalevi Virtanen, päätoimittaja, SLK

Lastenhojaajien neuvottelupäivien (Tampere) suunnitteluryhmä (2)

Anneli Moisio, Tampere, Kirkon Lastenhojaajat ry
Terttu Ryytty, Kirkon Lastenhojaajat ry
Tiina Kangasmaa, SLK

Seija Saarinen, SLK
Milla Nevanlinna, SLK

Lastenhojaajien neuvottelupäivien (Oulu) suunnitteluryhmä (1)

Pekka Asikainen, Oulun hpk
Eila Peltari, Kempeleen srk
Anne Pöykkiö, Oulu
Terttu Ryytty, Kirkon lastenhojaajat ry
Milla Nevanlinna, SLK
Seija Saarinen, SLK

Kotikirkkoviikon tiedotustyöryhmä (4)

Leena Pohjola / Mari Malkavaara, KT
Helena Lindqvist, KJM
Erja Saarinen / Katri Alvesalo-Heikkilä, SLK

Yhdessä jäällä -työryhmä (0)

Tanja Liimatainen, Karkkilan srk
Sirrku Liimatainen, Kirkkonummen suom. srk
Sauli Pollari, Suomen Luisteluliitto
Hilkka Taipale, Kouvolan srk
Tiina Kangasmaa, SLK
Marjo Suominen, SLK

Pikkuväki-lehden päivähoitoryhmä (2)

Eija Peltonen, Seurakuntaopisto
Heljä Petäjä, KKN
Tiina Kangasmaa, SLK
Marjo Suominen, SLK

Jouluseimi-askartelukirjasein työryhmä (1)

Eeva Johansson, Lasten Keskus
Maisa Savolainen, Lasten Keskus
Marjo Suominen, SLK

SLK:lla oli edustaja myös seuraavissa työryhmissä:

- Varhaiskasvatuksen uskontokasvatuksen 2005 symposiumin suunnitteluryhmä
- Ekumeenisen neuvoston kasvatusasiain jaoston työryhmä
- Kirkkopäivien lasten ja nuorten ohjelmaa suunnitteleva työryhmä
- Kirkkopäivien viestintäryhmä

futureimagebank.com

Aika	Kurssipaikka	Kurssin nimi	Henkilöstö rakenne	Koulutuksen tyyppi	Osallistujia	Opetush
1. 2.-4.1.	Ristely	Lastenvirsiristely	kasvatijat, kuorot	valtakunnallinen	146	18
2. 4.1.	Nurmijärvi	TunneMukusuohjaajakoulutus (3. osa)	seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	35	6
3. 5.1.	Kotka	Raamattuleikkikoulutus	lastenohjaajia, pyhäkoulunopettajia	rovastikunnallinen	65	6
4. 5.1.	Nokia	Leikkivä kirkko	lapsi- ja perhetyöntekijät	rovastikunnallinen	71	5
5. 15.1.	Järvenpää	Helsingin hiippakunnan lapsi- ja perhetyön neuvottelupäivä	lapsi- ja perhetyöntekijät	hiippakunnallinen	108	6
6. 17.1.	Forssa	TunneMukusuohjaajakoulutus (3. osa)	seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	20	6
7. 22.1.	Järvenpää	Espoon hiippakunnan lapsi- ja perhetyön neuvottelupäivä	lapsi- ja perhetyöntekijät	hiippakunnallinen	140	6
8. 22.1.	Rovaniemi	Pyhäkoulun ja varhaiskasvatuksen koulutuspäivä	pyhäkoulunopettajat, lastenohjaajat	hiippakunnallinen	32	6
9. 27.-28.1.	Kangasala	Päivähoidon uskontokasvatuksen mentorikoulutus (1.osa)	lastenohjaajat	valtakunnallinen	13	14
10. 29.1.	Järvenpää	Pyhäkoulusymposium	pyhäkoulunopettajat	valtakunnallinen	80	6
11. 3.-4.2.	Järvenpää	Lapsityössä toimivien teologien neuvottelupäivät	lapsityössä toimivat teologit	valtakunnallinen	25	12
12. 8-9.2.	Helsinki	Kotikirkko tukesi-pilotiryhmät	pilottiseurakuntien edustajat	valtakunnallinen	37	6
13. 13.2.	Nummi-Pusula	Seurakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	seurakunnallinen	75	2
14. 15.-17.2.	Järvenpää	Perhekerhoyön kehittäminen, jumalanpalvelus- ja hartauselämä	perhekerhojen ohjaajat	valtakunnallinen	16	4
15. 18-19.2.	Tallinna	Lapsityön konsultaatio ystävyysseurakunnille	Viron ja Suomen seurakuntien edustajat	valtakunnallinen	50	8
16. 2.3.	Hämeenlinna	Raamattuleikkikoulutus	lastenohjaajia, pyhäkoulunopettajia	rovastikunnallinen	37	5
17. 9-11.3.	Järvenpää	Seurakunnan lapsi- ja perhetyön kehittäminen	lapsi- ja perhetyöstä vastaavat lastenohjaajat	valtakunnallinen	11	6
18. 12.3.	Kotka	Kirkkopedagogikkakoulutus	lastenohjaajia, pyhäkoulunopettajia	rovastikunnallinen	25	6
19. 14.3.	Lapua	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	98	5
20. 14.3.	Espoo	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	35	2
21. 14.3.	Helsinki	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	30	2
22. 15.3.	Tampere	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	80	2
23. 15.-16.3.	Järvenpää	Raamattuleikkikoulutus (1.osa)	lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	14	8
24. 16.3.	Kuopio	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	85	2
25. 16.3.	Mikkeli	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	200	3
26. 17.-18.3.	Järvenpää	Perhekerhoyön kehittäminen, aikuinen ryhmässä	perhekerhojen ohjaajat	valtakunnallinen	31	11
27. 18.3.	Oulu	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	150	5
28. 20.3.	Loimaa	Hiippakunnallinen VirsiVisa	joukkueet, osallistajat	hiippakunnallinen	200	4
29. 21.3.	Helsinki	Virsi virikkeeksi -koulutus	teologisen tiedekunnan opiskelijat	muu	22	2
30. 29.3.-1.4.	Järvenpää	Uskontopedagogiikkaa kaikin aistein	lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	30	30
31. 12.2.	Muhos	TunneMukusuohjaajakoulutus, 1.osa	lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	32	7
32. 5.4.	Oulu	Konsultaatio	Yhymän kirkkoherrat	seurakunnallinen	6	1
33. 6.4.	Hankasalmi	Leikkivä kirkko ja kirkkopedagogiikka	lapsityöntekijät	rovastikunnallinen	28	6
34. 6.4.	Hankasalmi	Vanhempain ilta, Kymmenen teesiä	vanhemmat	seurakunnallinen	12	1
35. 6-7.4.	Järvenpää	Raamattuleikkikoulutus (2.osa)	lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	14	8
36. 6.4.	Muhos	TunneMukusuohjaajakoulutus, 2.osa	lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	32	3
37. 7.-8.4.	Helsinki	Tunnetaide-koulutus	kasvatijat	valtakunnallinen	16	14
38. 7.4.	Lapua	Varhaisen puuttumisen päivä	lasten parissa työskentelevät	hiippakunnallinen	110	6
39. 9.-10.4.	Järvenpää	Valmiuksia pyhäkoulunopettajien kouluttamiseen	pyhäkoulunopettajia kouluttavat työntekijät	valtakunnallinen	14	12

40.	15.4.	Helsinki	Lapsimessujen seminaari		lapsi- ja perhetyöntekijät, vanhemmat	valtakunnallinen	72	2
41.	16.4.	Helsinki	Lapsimessujen tietoiskut		vanhemmat	valtakunnallinen	26	1
42.	16.-17.4.	Kalajohti	Päivähoidon uskontokasvatuksen koulutus		päivähoidon työntekijät ja lapsityöntekijät	hiippakunnallinen	37	6
43.	19.-20.4.	Järvenpää	Musiikki ja leikki -koulutus		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	27	8
44.	21.4.	Tampere	Lapsi- ja perhediakonian päivä		lapsi-, perhe- ja diakoniatyöntekijät	valtakunnallinen	49	6
45.	21.-22.4.	Kuopio	Perhekerho- ja pikkulapsityön neuvottelupäivät		perhekerho- ja pikkulapsityössä toimivat	valtakunnallinen	90	10
46.	25.-26.4.	Järvenpää	Lasten sururyhmiä		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	14	6
47.	27.-29.4.	Jyväskylä	Valtakunnalliset lapsityöohjaajien neuvottelupäivät		lapsityöohjaajat	valtakunnallinen	141	17
48.	3.5.	Espoo	Kirkkopedagogiikkakoulutus		seurakunnan työntekijät	hiippakunnallinen	20	5
49.	10.5.	Helsinki	Konsullaatio yhtymien avainhenkilöille		avainhenkilöt	valtakunnallinen	13	4
50.	18.5.	Muhos	TunneMuuohjaajakoulutus, 3.osa		lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	32	3
51.	20.5.	Turku	Virsi Visan eteläinen finaali		joukkueet, osallistujat	valtakunnallinen	120	3
52.	27.5.	Oulu	Leikkivä kirkko koulutuspäivä, Kirkkopäivien yhteydessä		lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	132	5
53.	27.5.	Oulu	Virsi Visan pohjoinen finaali		joukkueet, osallistujat	valtakunnallinen	150	3
54.	28.5.	Oulu	Valtakunnallinen lapsikuorokatselmus		kuorot, osallistujat	valtakunnallinen	250	3
55.	28.5.	Oulu	Kirkkopäivät, Kansanlaulukirkko		osallistujat	valtakunnallinen	150	1
56.	28.5.	Oulu	Lasten laulukarselli		kuorot, osallistujat	valtakunnallinen	550	3
57.	28.5.	Oulu	Pyhäkoulunopettajien juhla		pyhäkoulunopettajat	valtakunnallinen	50	1
58.	31.5.	Portaampää	Kirkkopedagogiikkakoulutus		lapsityöntekijöitä	hiippakunnallinen	19	6
59.	1.-2.6.	Ristely	Virsi Visan palauteseminaari		hiippakuntakanttorit, työryhmät	valtakunnallinen	15	8
60.	1.-3.6.	Järvenpää	Leikkivä kirkko-seminaari		lapsityöntekijöitä, teologeja, kouluttajia	valtakunnallinen	80	12
61.	4.8.	Jyväskylä	Seurakunnan varhaiskasvatuksen kehittämispäivä		lapsityöohjaajat, lastenohjaajat	seurakunta	30	5
62.	8.8.	Jyväskylä	Lapsityön kirkkopedagogiikan koulutus		lapsityöntekijät	rovastikunnallinen	65	6
63.	8.-12.8.	Pieksämäki	Aamu- ja iltapäivätoiminnan kurssi		aip-kerhon ohjaajat, teologit, työstä vastaavat	valtakunnallinen	15	14
64.	11.8.	Lappeenranta	Lastenohjaajien koulutuspäivä		lastenohjaajat	seurakuntayhtymä	36	6
65.	15.8.	Lieska	Seurakuntien työntekijöiden kirkkopedagogiikan koulutus		seurakunnan työntekijät	rovastikunnallinen	17	6
66.	16.8.	Järvenpää	Seurakunnan työntekijöiden kirkkopedagogiikan koulutus		seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	12	5
67.	19.8.	Jyväskylä	Lapsityön strategiakonsultaatio		seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	3	4
68.	22.8.	Heimola	Lastenohjaajien koulutuspäivä, 1.osa		lastenohjaajat	seurakunnallinen	15	6
69.	25.8.	Oulunsalo	Seurakuntien työntekijöiden kirkkopedagogiikan koulutus		seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	32	6
70.	26.8.	Oulu	Seurakunnan työntekijöiden kirkkopedagogiikan koulutus		seurakunnan työntekijät	seurakunnallinen	11	6
71.	26.8.	Iisalmi	Perhekerhotyön kehittäminen, aikuinen ryhmässä		lapsi- ja perhetyöntekijät	rovastikunnallinen	20	8
72.	26.-28.8.	Kouvola	Evakkolasten päivät, luento, Kansanlaulukirkko		osallistujat	valtakunnallinen	90	5
73.	31.8.-1.9	Rauma	Seurakuntien työntekijöiden kirkkopedagogiikan koulutus		seurakunnan työntekijät	hiippakunnallinen	110	3

74.	3.9.	Mikkeli	Pyhäkoulun ja varhaiskasvatuksen koulutuspäivä		pk.opettajat, lastenohjaajat, lastenharhanoipettajat	hiippakunnallinen	46	6
75.	9.9.	Helsinki	Päivähoidon neuvottelupäivä		lapsityöntekijät, päiväkodin henkilöstö	valtakunnallinen	35	5
76.	13.-14.9	Järvenpää	Musiikki ja leikki -koulutus		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	22	8
77.	17.9.	Raisio	Pyhäkoulun ja varhaiskasvatuksen koulutuspäivä		pk.opettajat, lastenohjaajat, teologit	rovastikunnallinen	50	6
78.	17.9.	Kustavi	Lapsi- ja perhetyön koulutuspäivä (Kotikirkko)		lapsityöntekijät	rovastikunnallinen	30	5
79.	22.9.	Hämeenlinna	Kirkkopedagogiikkakoulutus		kirkon tiedottajat	valtakunnallinen	110	2
80.	22.-23.9	Tampere	Valtakunnalliset lastenohjaajien neuvottelupäivät		lastenohjaajat	valtakunnallinen	243	14
81.	24.-25.9.	Oulu	Lapsi- perhetyön neuvottelupäivät		lastenohjaajat, papit	hiippakunnallinen	150	8
82.	26.-28.9	Kotka	Kirkkopedagogiikkakoulutus		seurakunnan työntekijät ja päivähoidon työntekijät	rovastikunnallinen	60	15
83.	29.-30.9.	Helsinki	Tunnetaidokoulutus		kasvattajat	valtakunnallinen	13	14
84.	29.-30.9	Kuortane	Kirkkopedagogiikkakoulutus		lapsityöntekijät	hiippakunnallinen	25	5
85.	4.10.	Kajaani	Kirkkopedagogiikkakoulutus		lapsityönohjaajat	hiippakunnallinen	22	3
86.	5.10.	Lappeenranta	Kansanlaulukirkko, lastenohjaajien musiikkikoulutus		kasvattajat	seurakunnallinen	38	4
87.	5.10.	Lahti	Musiikki ja leikki -koulutus		lapsityöntekijät	hiippakunnallinen	40	4
88.	5.10.	Lappeenranta	Päivähoitoäen musiikkikoulutus		kasvattajat	seurakunnallinen	20	3
89.	5.10.	Muhos	TunneMuksohjaajakoulutus, 4.osa		lapsityöntekijöitä	valtakunnallinen	32	3
90.	5.10.	Lappeenranta	Perhepäivähoidon ja pyhäkoulunopett. koulutus		kasvattajat	seurakunnallinen	10	2
91.	6.-7.10.	Kangasala	Päivähoidon mentoointikoulutus, 2. osa		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	13	14
92.	8.10.	Lahti	Kirkkopedagogiikkakoulutus		seurakunnan työntekijät	rovastikunnallinen	120	6
93.	8.10.	Hausjärvi	Pyhäkoulunopettajien koulutuspäivä, Hiljaisuus		pyhäkoulunopettajat	rovastikunnallinen	30	5
94.	8.10.	Vaasa	Pyhäkoulun ja varhaiskasvatuksen koulutuspäivä		pyhäkoulunopettajat, lastenohjaajat	hiippakunnallinen	150	6
95.	10.10.	Kokkola	Kirkkopedagogiikkakoulutus		seurakunnan työntekijät	rovastikunnallinen	30	6
96.	12.10.	Pori	Päiväkerhon koulutuspäivä, Kirkko leikkii lapsen kanssa		lastenohjaajat, lapsityöstä vastaavat	hiippakunnallinen	106	7
97.	12.-14.10.	Järvenpää	Lapsi- ja perhetyön kehittämiskurssi		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	11	6
98.	13.10.	Karkku	Päiväkerhon koulutuspäivä, Kirkko leikkii lapsen kanssa		lastenohjaajat, lapsityöstä vastaavat	hiippakunnallinen	55	7
99.	13.-14.10.	Espoo	Aamu- ja iltapäivätoiminnan neuvottelupäivät		aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat ja työstä vastaavat	valtakunnallinen	40	13
	15.10.	Ylivieska	Päivähoidon uskontokasvatuspäivä		lapsityöntekijät ja päivähoidon työntekijät	rovastikunnallinen	110	6
	15.10.	Kalajoiki	Bibliodraama		seurakuntalaisia	hiippakunnallinen	25	3
	17.-20.10.	Järvenpää	Uskontopedagogiikkaa kaikin astein, 2. jakso		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	30	30
	19.-21.10	Järvenpää	Lasten suruyhmiät		lapsityöntekijät	valtakunnallinen	14	6
	25.10.	Helsinki	Luokanopettajien kirkkopedagogiikkakoulutus		luokanopettajat	valtakunnallinen	25	2
	29.10.	Joensuu	Pyhäkoulun ja varhaiskasvatuksen koulutuspäivä		pyhäkoulunopettajat, lastenohjaajat	hiippakunnallinen	113	6
	1.11.	Rauma	Perhekerhotyön koulutuspäivä		lapsityöntekijät	hiippakunnallinen	70	5

**SUOMEN EV.-LUT. SEURAKUNTIEN
LAPSITYÖN KESKUS R.Y.**

TULOSLASKELMA

1.1.- 31.12.2005

1.1.- 31.12.2004

VARSINAINEN TOIMINTA

Koulutustoiminta

Tuotot:

Kurssimaksutuotot	249 167,24		231 004,03	
Avustukset	83 000,00		61 500,00	
Muut tuotot	<u>72 737,78</u>	404 905,02	<u>6 284,35</u>	298 788,38

Kulut:

Palkat ja palkkiot	-293 771,90		-237 721,24	
Henkilösivukulut	-57 745,26		-49 742,20	
Matkakorvaukset ja päivärahat	-38 770,25		-33 664,78	
Majoitus ja ruokailu	-90 319,79		-78 023,66	
Koulutusmateriaali	-12 847,30		-11 618,82	
Muut kulut	<u>-49 586,94</u>	<u>-543 041,44</u>	<u>-57 127,31</u>	<u>-467 898,01</u>
Koulutustoiminnan kulujäämä		-138 136,42		-169 109,63

Tiedotustoiminta

Tuotot:

Muut tuotot		7 425,91		5 878,24
-------------	--	----------	--	----------

Kulut:

Palkat ja palkkiot	-2 839,00		-165,00	
Henkilösivukulut	-61,99		0,00	
Matkakorvaukset ja päivärahat	-636,60		-2,00	
Majoitus ja ruokailu	-521,10		0,00	
Muut kulut	<u>-17 615,22</u>	<u>-21 673,91</u>	<u>-10 232,59</u>	<u>-10 399,59</u>
Tiedotustoiminnan kulujäämä		-14 248,00		-4 521,35

Kansainvälinen toiminta

Tuotot:

Avustukset	5 000,00			
Muut tuotot	<u>4 285,02</u>	9 285,02	<u>264,01</u>	264,01

Kulut:

Matkakorvaukset ja päivärahat	-1 217,23		-662,81	
Muut kulut	<u>-4 725,01</u>	<u>-5 942,24</u>	<u>-2 687,56</u>	<u>-3 350,37</u>
Kansainvälisen toiminnan kulujäämä		3 342,78		-3 086,36

Keskustoimisto

Tuotot:

Muut tuotot		31 923,26		33 310,80
-------------	--	-----------	--	-----------

Kulut:

Palkat ja palkkiot	-88 859,51		-110 746,63	
Henkilösivukulut	-34 900,89		-35 814,13	
Matkat ja päivärahat	-10 144,39		-8 217,52	
Majoitus ja ruokailu	-3 092,10		-13 156,21	
Poistot	-17 722,75		-5 064,98	
Vuokrat	-19 086,28		-4 380,00	
Toimistokulut	-14 222,44		-16 411,41	
Muut kulut	<u>-35 384,35</u>	<u>-223 412,71</u>	<u>-38 105,02</u>	<u>-231 895,90</u>
Keskustoimiston kulujäämä		-191 489,45		-198 585,10

Hallinto

Kulut:

Palkat ja palkkiot	-261,00		-588,18	
Henkilösivukulut	0,00		-11,66	
Matkakorvaukset ja päivärahat	-8 509,45		-6 251,14	
Majoitus ja ruokailu	-3 911,80		-1 980,05	
Jäsenmaksut	-650,00		-650,00	
Muut kulut	<u>-4 838,62</u>	<u>-18 170,87</u>	<u>-1 331,74</u>	<u>-10 812,77</u>
Hallinnon kulujäämä		-18 170,87		-10 812,77

SUOMEN EV.-LUT.SEURAKUNTIEN
LAPSITYÖN KESKUS R.Y.

TULOSLASKELMA

VARSINAISEN TOIMINNAN
KULUJÄÄMÄ

-358 701,96 -386 115,21

VARAINHANKINTA

Tuotot:

Jäsenmaksut	74 342,82		76 127,97	
Kolehdit	100 499,91		123 615,48	
Keräystuotot	52 798,60		49 394,00	
Muut tuotot	153,87	227 795,20	687,07	249 824,52

Kulut:

Palkat ja palkkiot	-348,00		-325,00	
Henkilösivukulut	-14,87		0,00	
Matkat ja päivärahat	-807,70		-58,70	
Muut keräyskulut	-12 377,99	-13 548,56	-29 356,06	-29 739,76

VARAINHANKINNAN TUOTTOJÄÄMÄ

214 246,64 220 084,76

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Tuotot:

Vuokratuotot	88 724,00		61 074,00	
Korkotuotot	29 697,53		23,97	
Muut tuotot	762,85	119 184,38	193 073,50	254 171,47

Kulut:

Vuokratkulut	-44 980,00		-13 920,00	
Korkokulut	-28 927,93		-20 287,30	
Muut kulut	-1 486,96	-75 394,89	-1 306,70	-35 514,00

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINNAN
TUOTTOJÄÄMÄ

43 789,49 218 657,47

YLEISAVUSTUKSET

165 000,00 150 000,00

TILIKAUDEN TULOS

64 334,17 202 627,02

RAHASTOSIIRROT

Rahastojen tuotot	13,38		13,27	
Siirto rahastoihin	-13,38	0,00	-13,27	0,00

TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ

64 334,17 202 627,02

Tase

SUOMEN EV.-LUT. SEURAKUNTIEN LAPSITYÖN KESKUS R.Y.

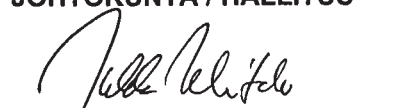
TASE	31.12.2005		31.12.2004	
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto		53 168,25		15 194,94
Sijoitukset				
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	316 546,50		316 546,50	
Muut osakkeet ja osuudet	1 026 511,48		0,00	
Omakatteisten rahastojen varat				
Rahastojen talletustilit	1 353,48	1 344 411,46	1 340,10	317 886,60
Pysyvät vastaavat yhteensä		<u>1 397 579,71</u>		<u>333 081,54</u>
Vaihtuvat vastaavat				
Saamiset				
Myyntisaamiset	1 405,53		520,00	
Saamiset omistusyhteisyriykseltä	331 922,43		153 885,67	
Siirtosaamiset	13 445,11	346 773,07	1 603 687,65	1 758 093,32
Rahoitusarvopaperit				
Muut arvopaperit		0,00		20 773,35
Rahat ja pankkisaamiset		105 220,67		95 003,05
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		<u>451 993,74</u>		<u>1 873 869,72</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 849 573,45</u>		<u>2 206 951,26</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Oma pääoma		1 322 010,00		1 119 382,98
Omakatteiset rahastot		287 564,10		287 550,72
Tilikauden ali-/ylijäämä		64 334,17		202 627,02
Oma pääoma yhteensä		<u>1 673 908,27</u>		<u>1 609 560,72</u>
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	16 818,79		16 818,79	
Eläkelainat	53 948,34	70 767,13	58 792,52	75 611,31
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00		336 375,85	
Eläkelainat	4 844,18		5 930,09	
Saadut ennakot	0,00		91 237,28	
Velat omistusyhteisyriyksille	10 800,00		10 800,00	
Muut velat	12 488,69		8 579,44	
Siirtovelat	76 765,18	104 898,05	68 856,57	521 779,23
Vieras pääoma yhteensä		<u>175 665,18</u>		<u>597 390,54</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>1 849 573,45</u>		<u>2 206 951,26</u>

SUOMEN EV.-LUT. SEURAKUNTIEN
LAPSITYÖN KESKUS R.Y.

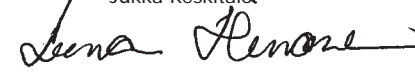
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Helsingissä, 16. päivänä maaliskuuta 2006

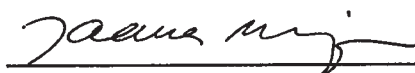
SUOMEN EV.-LUT. SEURAKUNTIEN
LAPSITYÖN KESKUS R.Y.
JOHTOKUNTA / HALLITUS

Jukka Keskitalo

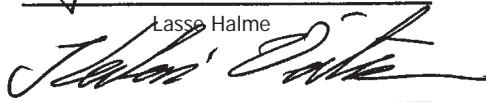
Leena Heinonen

Jaana Marjanen

Lasse Halme

Kalevi Virtanen

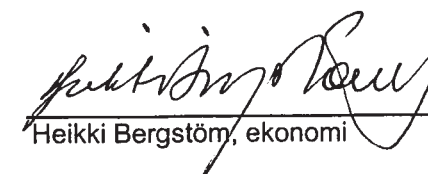
TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä, 20. päivänä maaliskuuta 2006

Veikko Pitkämäki, KHT

Heikki Bergstöm, ekonomi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Ev. -lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus r.y.:n vuosikokoukselle.

Olemme tarkastaneet Suomen Ev. -lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus r.y.:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon sekä toimintakertomuksen tilivuodelta 2005 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Valvontatarkastusta on suorittanut KHT-tilintarkastaja Tarmo Haapasaari, joka on raportoinut KHT Veikko Pitkämäelle.

Tilinavaus on suoritettu oikein ja perustuu edellisen tilivuoden hyväksytyyn tilinpäätökseen. Kirjanpidon viennit perustuvat asianmukaisesti hyväksytyihin tositteisiin ja tiliotemerkintöihin.

Tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot, sekä toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tuloslaskelma osoittaa 64.334,17 euron ylijäämää. Taseen loppusumma on 1.849.573,45 euroa.

Rahavarojen hoito on ollut täsmällistä. Pankkitilien ja rahalaitoslainojen saldot tilinpäätöksessä täsmäävät pankkien tilioitteisiin ja rahalaitosten ilmoituksiin. Arvopaperit ovat tallella. Yhdistyksen omaisuus on vahinkovakuutettu.

Olemme tutustuneet johtokunnan ja neuvottelukunnan sekä johtokunnan valmistusvaliokunnan pöytäkirjoihin.

Tarkastuksessa olemme todenneet, että yhdistyksen hallintoa on hoidettu asiallisesti sekä lakien ja yhdistyksen sääntöjen edellyttämällä tavalla. Yhdistyksen kirjanpito ja taloudenhoito on järjestetty tarkoitukseenmukaisesti. Saadut avustukset on käytetty avustusehtojen mukaisesti.

Tilinpäätös voidaan hyväksyä. Johtokunnan jäsenille ja pääsihteerille voidaan myöntää vastuuvapaus tilivuodelta 2005.

Helsingissä, 20. päivänä maaliskuuta 2006

Veikko Pitkämäki KHT

Heikki Bergström

Toimitus:

Katri Alvesalo-Heikkilä

Erja Saarinen

Taitto:

Riikka Tähtinen

Kuvat:

Pekka Agarth

Kajja Eerola

Katja Orpana

Ilmajoen seurakunnan arkisto

Juhani Järvelä

Jyväskylän kaupunkiseurakunnan arkisto

Lahden seurakuntien arkisto

Erja Saarinen

Marjo Suominen

Tuusulan seurakunnan arkisto

Minna Vatja

